Ազգ
Azg
24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2004 ՈՒՐԲԱԹ 232 (3163)

Այսօր ԱԺ-ն ամենայն հավանականությամբ «այո» կասի Իրաք խումբ ուղարկելուն

Երեկ ԱԺ արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովը փակ նիստում 6 կողմ եւ 5 դեմ ձայնով դրական եզրակացություն է տվել Իրաք 50 հոգանոց խումբ ուղարկելու մասին հարցն այսօր արտահերթ նստաշրջանի օրակարգ ընդգրկելուն, հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը: Հանձնաժողովի նախագահ, դաշնակցական Արմեն Ռուստամյանը դեմ է քվեարկել:

Կոալիցիայի մաս կազմող Հանրապետականը, որը խորհրդարանում ունի 40 անդամանոց խմբակցություն, այսօր առավոտյան կորոշի, թե ինչ պահվածք է որդեգրելու Իրաք 50 հոգանոց հայ բժիշկների, ականազերծողների եւ վարորդների խումբ ուղարկելու հարցի քվեարկությանը:

«Օրինաց երկիրը», որն ունի 21 պատգամավոր, կողմ է քվեարկելու: Կողմ է քվեարկելու նաեւ 16 պատգամավոր ունեցող «Ժողովրդականը»: «Արդարություն» ընդդիմադիր խմբակցությունը, որն ունի 14 պատգամավոր, երեկ որոշել է անպայման մասնակցել հարցի քննարկմանը եւ դեմ է քվեարկելու: Իրեն ընդդիմադիր համարող «Ազգային միաբանությունը» եւ «ՄԱԿ»-ը կողմ են քվեարկելու:

Մինսկի խումբը եւ ԵԱՀԿ հատուկ առաքելությունը հունվարի վերջին՝ ԼՂ վերահսկողության տակ գտնվող տարածքներում

Բեռնար Ֆասյե. զինվորական անցյալով փորձառու դիվանագետ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հունվարի 25-ին ԵԱՀԿ հատուկ առաքելությունը եւ Մինսկի խմբի եռանախագահությունն այցելելու են տարածաշրջան, մասնավորապես ղարաբաղյան ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքներ, համոզվելու՝ արդյո՞ք Հայաստանը յուրացման եւ բնակեցման պետական քաղաքականությո՞ւն է իրականացնում վարչականորեն Ադրբեջանին պատկանող այդ շրջաններում: Հունվարի կեսերին նախատեսված է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների 7-րդ հանդիպումը Պրահայում:

Բեռնար Ֆասյե

Բաքուն պնդում է, որ Երեւանը հայկական ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքներում իրականացնում է վերաբնակեցում, մինչդեռ Երեւանը մերժում է՝ նշելով, որ այդ տարածքներում կան սահմանափակ թվով վերաբնակիչներ, որոնք տեղահանվել են Ադրբեջանից եւ Լեռնային Ղարաբաղից: Նոյեմբերի 23-ին ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայում Ադրբեջանի արտգործնախարարը պնդել էր, որ մասնավորապես Լաչինի շրջանում 13 հազար հայ է բնակեցվել:

Իր վերջին մամուլի ասուլիսում արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը նկատեց, որ մտահոգիչ չէ փաստահավաք այցելությունն անվտանգության գոտի: Ավելին, Օսկանյանի ասելով, Ադրբեջանը մտահոգվելու խնդիր ունի, քանի որ պետական մակարդակով բնակեցնում է Շահումյանը եւ Գետաշենը:

«Փաստահավաք խումբը գալու է՝ վերաբնակեցման հետ կապված գնահատականներ տալու: Ադրբեջանի համար կարող են անակնկալներ լինել այն իմաստով, որ բնակեցվածների գերակշիռ մասը Շահումյանից, Գետաշենից, հյուսիսային Մարտակերտից փախստականներ են», ասաց Օսկանյանը:

Տես էջ 3

Պուտինը չի ցանկանում անքարենպաստ գործընկեր դառնալ ո՛չ Հայաստանի, ո՛չ Ադրբեջանի համար

Ռուսաստանի նախագահը երեկ տարեվերջյան ամփոփիչ մամուլի ասուլիսում հայտարարել է, որ Կրեմլը չի ցանկանում «երկարատեւ պատմական հեռանկարում անբարենպաստ գործընկեր դառնալ Ադրբեջանի կամ Հայաստանի համար. կողմերն իրենք պետք է պայմանավորվեն»: «Հայաստանը մեր ռազմավարական գործընկերներից մեկն է: Խնդիրներ գործնականում չկան, բացի Ղարաբաղից: Մենք պատրաստ ենք Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ բանակցություններում լինել միջնորդ եւ երաշխավոր», ասել է Վլադիմիր Պուտինը:

Ռուսաստանը դարերով ներկայություն է ունեցել Կովկասում եւ այնտեղ ունի իր շահերը: Պուտինի կարծիքով, հայ-ռուսական տնտեսական հարաբերությունները լավ են զարգանում: «Հայաստանը մեր գործընկերն է նաեւ միջազգային ասպարեզում», ասել է նա: Լրագրողի հարցին, թե համաձա՞յն է Գրիզլովի այն արտահայտությանը, որ Հայաստանը Ռուսաստանի ֆորպոստն է Կովկասում, Պուտինը պատասխանել է. «Հայ- ռուսական հարաբերությունները շատ առաջ են գնացել», եւ հիշեցրել, որ Ռուսաստանը Հայաստանում ունի ռազմակայան:

Նախօրեին Ռուսաստանի նախագահը շնորհավորել էր իր ադրբեջանցի գործընկեր Իլհամ Ալիեւի ծննդյան օրը: Շնորհավորական տեքստում ասվում է. «Ռուսաստանում բարձր են գնահատում ձեր անկեղծ եւ խոր ցանկությունը ռուս-ադրբեջանական ավանդական, բարեկամական հարաբերությունների առաջընթաց զարգացման հարցում: Համոզված եմ, որ Ռուսաստանի եւ Ադրբեջանի ամրապնդվող ռազմավարական համագործակցությունը հետագայում էլ ծառայելու է մեր երկրների ժողովուրդների շահերին, Կովկասում եւ ընդհանրապես աշխարհում կայունության եւ անվտանգության ապահովմանը»:

Զուլֆուգարովը Հայաստանում իշխանափոխության հույս է փայփայում

ԲԱՔՈՒ, 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Վրաստանից եւ Ուկրաինայից հետո «թավշյա հեղափոխություն» կկատարվի Հայաստանում»:

Այս մասին հայտնել է քաղաքագետ Հիկմեթ Հաջիզադեն: Ըստ նրա, այդ դեպքում դա կարագացնի ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը: Սակայն, քաղաքագետ Թոֆիկ Զուլֆուգարովի կարծիքով, Հայաստանում հեղափոխական իրադրությունը չի հասունացել:

Միեւնույն ժամանակ նա ենթադրում է, որ Հայաստանում կան ուժեր, որոնք հավակնում են իշխանության: Նրանց իշխանության գալու դեպքում, նրանք կարող են կառուցողական դիրք գրավել ղարաբաղյան հակամարտության մեջ, եւ հակամարտությունը կարող է կարգավորվել:

Թուրքիայի ԵՄ ընդունելու հարցում Բելգիան կանցկացնի հանրաքվե

Բելգիայի վարչապետ Գի Վերհոֆստադտը հետեւել է Ֆրանսիայի եւ Ավստրիայի ղեկավարների օրինակին՝ կոչ անելով իր երկրում անցկացնել հանրաքվե Թուրքիայի Եվրոմիություն ընդունել-չընդունելու հարցով, երբ անգամ Անկարան կատարի իր առջեւ դրված բոլոր պայմանները, հաղորդում է «Ռեգնում» գործակալությունը:

Անցյալ շաբաթ Եվրոմիության երկրները որոշում ընդունեցին 2005 թ. հոկտեմբերի 3-ին անդամության շուրջ բանակցություններ սկսել Թուրքիայի հետ:

Ադրբեջանի արտաքին պարտքը՝ 1 միլիարդ 515 միլիոն դոլար

Ադրբեջանի արտաքին պարտքը կազմում է 1 մլրդ 515 մլն դոլար, ինչը համախառն ներքին արդյունքի գրեթե 20 տոկոսն է, վկայակոչելով պետական «Ազերթաջ» գործակալությանը, հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը: Ադրբեջանում մեկ շնչին բաժին է ընկնում 182 դոլար պարտք:

Միջազգային ճգնաժամային խումբը քննադատել է ԱՄՆ քաղաքականությունը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԻՆՖՈ: Միջազգային ճգնաժամային խումբը (International Crisis Group) քննադատության է ենթարկել Ջորջ Բուշի վարչակազմի քաղաքականությունը: Հայտարարությունում, որով հանդես է եկել խումբը, նշվում է, որ ԱՄՆ իշխանությունների կողմից Իրաքում իրականացվող քաղաքականության պատճառով ողջ աշխարհում լայն տարածում է գտել Միացյալ Նահանգների նկատմամբ անվստահության միտումը: Խումբը նաեւ գտնում է, որ իրադրությունն Իրաքում չի փոփոխվի, երբ ընտրությունների արդյունքների համաձայն իշխանության չգան ուժեր, որոնք կկարողանան հեռավորություն պահպանել ԱՄՆ-ից, հաղորդում է AP-ն:

5 հազար դրամ հավելում Ցեղասպանությունը վերապրածների կենսաթոշակներին

ԵՐԵՎԱՆ, 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ կառավարության դեկտեմբերի 23-ի նիստում որոշում է ընդունվել Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակի կապակցությամբ Արեւմտյան Հայաստանում եւ Օսմանյան Թուրքիայի այլ վայրերում մինչեւ 1915թ.-ը (ներառյալ) ծնված եւ Հայոց ցեղասպանությունը վերապրած հայերի կենսաթոշակին 2005թ.-ի հունվարի 1-ից ավելացնել 5 հազ. դրամ ամենամսյա հավելում:

Ինչպես հայտնեցին ՀՀ կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, «Պետական կենսաթոշակների մասին» եւ «Զինծառայողների եւ նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքներով կենսաթոշակ նշանակող եւ վճարող մարմիններին հանձնարարվել է հավելումը վճարել յուրաքանչյուր ամիս՝ տվյալ ամսվա կենսաթոշակի հետ:

Ի՞նչ արժե տոնական սեղանը

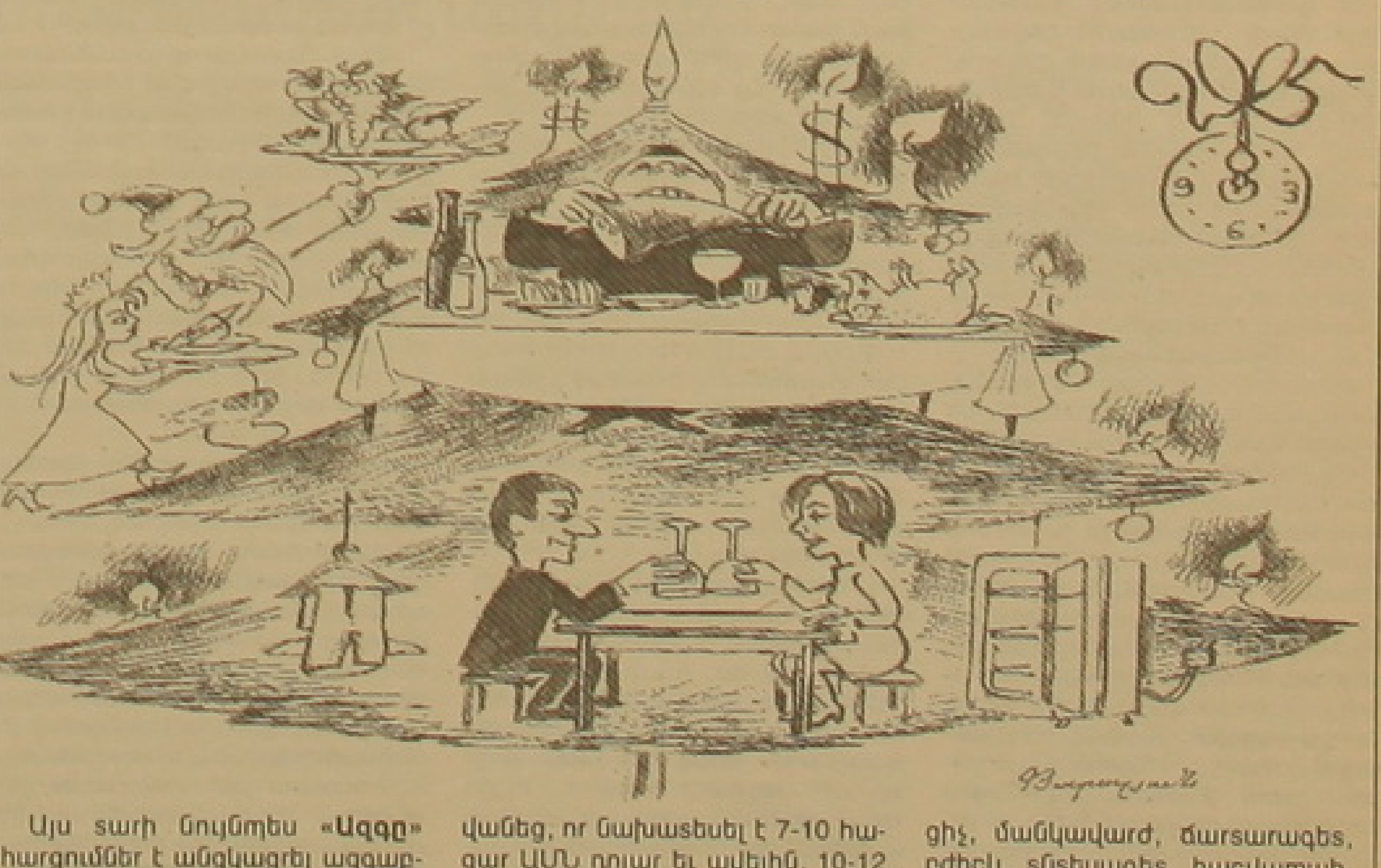

Այս տարի նույնպես **«Ազգը»** հարցումներ է անցկացրել ազգաբնակչության շրջանում, թե որքան գումար են նախատեսել տոնական սեղանի եւ նվերների համար: Հարցմանը մասնակցած 103 քաղաքացիներից 3-4 տոկոսը խոստովանեց, որ նախատեսել է 7-10 հազար ԱՄՆ դոլար եւ ավելին, 10-12 տոկոսը՝ 300-2.500 դոլար, 56 տոկոսը՝ 100-300 դոլար, 20 տոկոսը՝ 6.000-20.000 դրամ: Հարցմանը մասնակցել է բնակչության բոլոր խավերի 10-ական ներկայացուցիչ, մանկավարժ, ճարտարագետ, բժիշկ, տնտեսագետ, հաշվապահ, խոհարար, կոշկակար, գործարար, պատգամավոր, տնտեսուհի, թոշակառու եւ այլն:

Ներկայացնում ենք մի քանի ուշագրավ պատասխան:

Տես էջ 3

ԹՄՄ-ն այլընտրանքային մշակույթի նախարարություն չէ

Ռուբէն Միրզախանյանը քաղաքականութիւնից չի հեռացել

Թեքեյան մշակութային միութիւնն ընդգրկուն եւ լայն գործունէութիւն է ծաւալում տարբեր երկրներում գործող 56 մասնաճիւղերի հնարաւորութիւնների օգտագործմամբ եւ բոլորովին էլ նկրտումներ չունի ՀՀ մշակույթի այլընտրանքային նախարարութիւն լինելու: Բացի այդ, մշակույթի նախարարութիւնը կոչված է ոչ թէ միջոցառումներ կազմակերպելու, այլ մշակութային ուղղվածութիւն, քաղաքականութիւն մշակել-զարգացնելու: Այս մասին երեկ Մամուլի ազգային ակումբում խոսեց ԹՄՄ նախագահ Ռուբէն Միրզախանյանը միության գործունէութիւնը ներկայացնելուց հետո:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, Միրզախանյանն ասվածին հավելեց, որ Հայաստանի ներկայիս մշակութային դաշտում բացակայում է այն էտալոնը, որը պետք է լինի տվյալ ժամանակահատվածի մշակութային բարձրակետը: Առանց դրա մշակույթը հայտնվել է կիսաարհեստավարժության մակարդակում եւ պրոֆեսիոնալների համար հիմք է ստեղծվել երկիրը լքելու:

Այնուհետեւ անդրադարձան մշակույթին առնչվող մասն ավարտվեց: Այնուհետեւ ՀՕԱԿ ատենապետի պաշտոնից արդեն տարուց ավելի հրաժարված Ռուբեն Միրզախանյանը պատասխանելով լրագրողների հարցերին, հավաստեց, որ ինքը մեկ անգամ է անցել ՌԱԿ շարքերը եւ այն ժամանակ, երբ դեռ ՀՕԱԿ-ը գոյութիւն չուներ, եւ անկախ իր հրաժարականի փաստից, չի հեռացել քաղաքական դաշտից, առավել եւս՝ կուսակցության շարքերից: Իսկ եւս մեկ անգամ նախագահական ընտրութիւններում իր թեկնածութիւնն առաջադրելու կապակցութեամբ Միրզախանյանը բացասաբար պատասխանեց. «Առանց այն՝ էլ այս փոքրիկ երկրի համար նախագահի թեկնածուների պետքից ավելի բազմազանութիւն կա»: Արտահերթ ընտրութիւնների առնչութեամբ Միրզախանյանը կարծիք հայտնեց, որ դրանց հնարավոր դեպքերը սահմանված են մեր օրենսդրութեամբ եւ առայժմ օրենսդրական հիմքեր չկան արտահերթ ընտրութիւնների համար: Ցավալի է, որ այսօր Հայաստանում իշխանափոխութիւնն իրականացվում է վերեւից եւ ոչ թէ հակառակը, ինչն սկսվել է 1995 թ., երբ կարեւորվեցին ոչ թէ քվեարկութիւնների արդյունքները, այլ դրանք հաշվելու ընթացքը:

Իսկ արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւնները, ըստ Միրզախանյանի, անհրաժեշտ չեն, քանի որ ընդդիմության բացակայութիւնը խորհրդարանում առաջացրել է ոչ թէ հասարակական, քաղաքական, այլ խորհրդարանական ճգնաժամ: Իրողութիւնը լայնամասշտաբ քաղաքական ճգնաժամի չի վերածվել, քանի որ խորհրդարանի իրավասութիւնները սահմանադրորեն սահմանափակ են:

ՀՕԱԿ եւ ՀԺԱՄ համագործակցութիւնում Միրզախանյանը խոչընդոտ չտեսնելով հանդերձ, մասնանշեց եւս մեկ՝ նորաստեղծ եւ դարավոր պատմութիւն ունեցող կուսակցութիւնների («Օէ», ՀՅԴ) համագործակցութիւնը եւ ընդգծեց, որ ամեն մի համագործակցութիւն ավելի լավ է, քան միմյանցից պետք չէ դրանք անտեսել եւ հարկավոր է աշխատել դրանց պահպանման ուղղությամբ:

Ռուբեն Միրզախանյանը ծայր աստիճան սխալ համարեց «Եհովայի վկաներ» կրոնական կազմակերպության գրանցումը ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից, այն էլ որպես քրիստոնեական: Այնուհետեւ բանախոսն անհիմն համարեց գրանցումը Եվրախորհրդի պարտադրանք ներկայացնելը՝ բերելով Հունաստանի օրինակը, որ Եվրամիությանն անդամակցելով հանդերձ զերծ է մնացել նշված կազմակերպության գրանցումից: «Եհովայի վկաների» գրանցման փաստում որեւէ արդարացման հանգամանք չտեսնելով, Միրզախանյանը պատասխանատու համարեց միայն արդարադատության նախարարությանը:

Փաստելով արաբական երկրներում ԹՄՄ մասնաճյուղերից ստացած տեղեկությունները, Միրզախանյանը տեղեկացրեց, որ արաբական երկրներում բնակվող հայերը բացասական վերաբերմունք ունեն Իրաք հայկական զորամիավորում ուղարկելու առնչությամբ, եւ հավաստեց, որ իր կարծիքը մոտ է ասվածին եւ ինքը զարմանում է, թե ինչպես կարելի է ժողովրդավարություն տարածել զենքի միջոցով:

ՆՈՒՆԷ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Ստեղծել էներգապարագաների տեղական արտադրություն

Իր գործառույթներով Ղարաբաղում միակ «Արցախէներգոցանցչին» բաց բաժնետիրական ընկերությունը դեռեւ 1980-ական թվականներին ստեղծված լինելով՝ Արցախում հիմնականում իրականացնում է բարձր լարվածության էլեկտրահաղորդման գծերի ենթակայանների էլեկտրամոնտաժային աշխատանքներ: Ներկայումս ընկերությունը «Ղարաբաղ տելեկոմ» ՓԲԸ-ի համար կառուցում է աշտարակներ՝ օդային գծեր իրենց ենթակայաններով:

Միեւնույն ժամանակ ԼՂՀ կառավարության պատվերով Շահումյանի շրջանի գյուղերում իրականացնում է էլեկտրիֆիկացման աշխատանքներ: Ընկերության գործադիր տնօրեն **Լավրենտ Սարգսյանի** խոսքերով, այսօրվա դրությամբ, շրջանի բոլոր գյուղերը, բացառությամբ երկու բնակավայրի, էլեկտրիֆիկացված են: Իսկ նշված երկու գյուղերում այդ աշխատանքները կավարտվեն եթե ոչ մինչեւ ամսվա վերջը, ապա գալիք տարվա սկզբին: Տնօրենը հասկանալ տվեց այն փաստը, որ վերոնշյալ շրջանում իրենք ժամանակավորապես աշխատանքի են ընդունում նաեւ տեղի բնակիչների, որոնք բարձր աշխատավարձ են ստանում: Ասել է թե՝ վերաբնակիչների համար կենսականորեն անհրաժեշտ աշխատանքի խնդիրը մասնակի լուծում է ստանում:

Լ. Սարգսյանը գլխավոր խնդիրներից մեկը համարեց կայուն բազայի ստեղծումը եւ նոր տեխնիկա ձեռք բերելը: Ավելի բարձր արդյունավետության համար նոր տեխնոլոգիայի առկայությունը անհրաժեշտ է: Մասնավորապես, ըստ տնօրենի, իրենք կարիք ունեն ավտոամբարձիչի:

Տեխնիկական նյութերով, պարագաներով ու սարքավորումներով ապահովվածության առումով նույնպես ընկերությունը խնդիրներ ունի: Բազմաթիվ տեխնիկական նյութեր ու պարագաներ ոչ միայն Ղարաբաղում, այլեւ Հայաստանում չեն արտադրվում, ուստի դրանց ձեռքբերումը բարդություններ է առաջացնում: Մասնավորապես նրանք կարիք ունեն 10 կիլովոլտանոց մեկուսիչների, հենասյուների, տրանսֆորմատորների, որոնք մի կերպ հայթայթում են հայաստանյան իրենց գործընկերների օժանդակությամբ:

Լ. Սարգսյանը նաեւ նշեց, որ ՌԴ-ում էներգահամակարգին անհրաժեշտ նյութերն ու պարագաներն ավելի թանկ են, ուստի նպատակահարմար չէ դրանց ներմուծումը, քանի որ իրենց կատարած աշխատանքն զգալիորեն թանկ կարժենա տեղի պատվիրատուների համար: Իբրեւ խնդրի լուծման տարբերակ՝ տնօրենը ավելի ճիշտ է համարում հենց տեղում անհրաժեշտ նյութերի արտադրություն ստեղծելը, թեկուզ հենասյուների կամ տրանսֆորմատորների արտադրության գծով: Իհարկե, ընկերությունն օգտվում է տեղական արտադրանքից. «Արցախկաբելի» եւ «Հայկաբելի» թողարկած արտադրանքը, ըստ Լ. Սարգսյանի, որակով չի զիջում արտասահմանյանին:

Էներգահամակարգը առանձնահատուկ ոլորտ է, որտեղ պետք է աշխատեն գիտակ մարդիկ: Բավարարո՞ւմ է ունեցած կադրային բազան: Մեր այս հարցին Լ. Սարգսյանը պատասխանեց, որ հիմնականում իրենք փորձառու մասնագետներ ունեն, որոնք, ի դեպ, ամսական միջինը 80-100 հազար դրամ աշխատավարձ են ստանում: Ընդ որում, տարեցտարի աշխատողների թիվը եւ աշխատավարձը բարձրանում են: Դա էլ հենց նշանակում է, որ որակավորված աշխատանքն ստանում է իր ցանկալի արդյունքը:

Այդուհանդերձ, որոշ նեղ մասնագետների կարիք ունեն, որոնք պարզապես Ղարաբաղում չկան: Էներգահամակարգը երկրի համար կարեւորագույն բնագավառ է, ու պետք է այս ուղղությամբ կադրերի պատրաստման դրվածքը առավել արդյունավետ դարձնել: Եվ սա, ընդգծեց տնօրենը, միայն իրենց ձեռնարկության խնդիրը չէ, դրանում պետք է շահագրգռված լինեն նաեւ իրավասու մյուս օղակները:

Պարտուղներ սովորաբար չեն ունենում՝ ճշտորիվ պատվիրատուների: Այս առումով նա առանձնապես նշեց «Ղարաբաղ տելեկոմի» հետ ունեցած արդյունավետ համագործակցությունը, որի պատվերները համալրում են իրենց գործունեության շրջանակը:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Քաղաքացիների տարեվերջյան ընդունելություն

Երեկ քաղաքացիների տարեվերջյան ընդունելության օրն էր: ՀՀ ԿԳ նախարար Ս. Երիցյանը ծանոթանալով նրանցից յուրաքանչյուրի դիմումբողոքներին, ինչպես նաեւ լսելով նրանց բանավոր բողոքներն ու խնդրանքները, տվեց սպառիչ պատասխաններ: Քաղաքացիների ներկայացրած որոշ հրատապ հարցեր տեղում ստացան իրենց արդարացի լուծումները: Ինչպես միշտ, այս անգամ էլ դիմումների զգալի մասը վերաբերում էր ուսանողների վարձավճարների զեղչմանը, ուսուցիչների աշխատանքից ազատման խնդիրներին եւ այլն:

Մի խումբ ուսուցիչներ էլ օգտվելով նախարարի հետ հանդիպման հնարավորությունից, հետաքրքրվում էին, թե հունվարի մեկից ինչպիսի՞ն պետք է լինեն ուսուցչի դրույքաչափը եւ վարձատրությունը: ԿԳ նախարար Ս. Երիցյանը մանրամասն պարզաբանումներ տալով վերջիններիս, ընդգծեց, որ դրույքաչափը 22 ժամ է եւ ոչ մի ժամ ավելի, ուսուցիչների կրճատումներ չեն լինելու, իսկ աշխատավարձը մեկ դրույքաչափի պայմաններում (նաեւ դասղեկություն, գրավորների ստուգում), 2005 թ. հունվարի 1-ից կլինի 50.700 դրամ:

ՀՀ ԿԳ նախարարը պատասխանեց այլ հարցերի եւս: ՀՀ ԿԳ նախարարը 2004 թ. ընթացքում ընդունելություն է իրականացրել ամեն ամիս՝ յուրաքանչյուր հանդիպման ժամանակ ընդունելով 50-60 քաղաքացիների: Եղել են նաեւ լրացուցիչ ընդունելությունների օրեր: Նախարարը քաղաքացիների հետ ընդունելություն է կազմակերպել նաեւ մարզային այցելությունների ժամանակ:

ՀՀ ԿԳՆ մամուլի ծառայություն

Հայաստանն ու հայերը միջնադարյան ուղեգրի աչքերով

XIV-րդ դարի բավարացի ուղեգիր Յոհաննես Շիլթբերգերի «Ճանապարհորդություն Մյունխենից Եվրոպա, Ասիա, Աֆրիկա. 1394-1427թթ.» գիրքը, որի Հայաստանին նվիրված գլուխներն են միայն տպագրված եղել, վերջերս ամբողջությամբ հայ ընթերցողին ներկայացրեց Երեւանի պետական համալսարանի հայագիտական կենտրոնը: Ուղեգրի վկայությամբ, 1394 թվականին, երբ նոր էր լրացել իր 16 տարին, Հունգարիայի Սիգիզմունդ թագավորը սկսեց խաչակրաց արշավանք, եւ ինքը միացավ նրա զորքին:

Հաջորդ 32 տարիներին Յոհաննեսը շրջել է գրեթե ամբողջ Ասիայում, գրի առել լսածն ու տեսածը, ստեղծելով գերմանական մատենագրության մեջ գրական այդ տեսակի լավագույն նմուշը: Հետազոտողների կարծիքով Շիլթբերգերը բավականին լավ է տիրապետել հայերենին, նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ ուղեգիրն իր գրքում արժեքավոր տեղեկություններ է հաղորդում հայերի եւ Հայաստանի մասին, վերապատմում հայկական ավանդույթները եւ հավաստում դրանց: Ուղեգրությունը հետաքրքրական նյութ է պարունակում հայոց լեզվի պատմության, մասնավորապես բարբառագիտության տեսակետից:

«Շիլթբերգերն ուր որ գնացել է, ամենուրեք հանդիպել է հայերին, որոնք նրան ընդունել եւ վերաբերվել են բարեկամաբար: Հայերը գերմանացիներին բարձր էին դասում եւ մեծ հարգանք տածում նրանց նկատմամբ: Հանձին Շիլթբերգերի Մյունխենը տվել է գերմանացի առաջին հայագետին», գրքի ներածականում գրել է Մյունխենի համալսարանի հայոց լեզվի դասախոս Կարլ Ֆրիդրիխ Նոյմանը:

Գրքի Հայաստանի մասին պատմող հատվածում Շիլթբերգերը գրում է. «Հայաստանը մի շատ գեղեցիկ հարթավայր ուներ, հեթանոսները (մահմեդականները) հարթավայրին տալիս են Ղարաբաղ անունը: Չնայած այն Հայաստանում է, սակայն գտնվում է հեթանոսների տիրապետության տակ: Ես միշտ ապրել եմ հայերի հետ, նրանք գերմանացիներին շատ լավ են վերաբերվում: Քանի որ ես էլ գերմանացի եմ, ինձ հետ էլ շատ լավ էին: Ինձ սովորեցրին իրենց «Հայր մերը» եւ իրենց լեզուն: Հայերը գերմանացիներին անվանում են Նեմցա»: Նա պատմում է նաեւ հայոց հավատի, Սուրբ Գրիգորի, ինչպես նաեւ հույների եւ հայերի բաժանության պատճառների մասին:

Գիրքը գերմաներենից թարգմանել է Էվելինա Մակարյանը, հրատարակվել է Երեւանի պետական համալսարանի հրատարակչությունում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Գոհար» անունով հայկական ավան Սիրիայում

Հալեպի շրջակայքում բնակություն հաստատած «Կիլիկիա» հայկական համայնքի նախաձեռնությամբ Սիրիայում կառուցվում է «Գոհար» անունը կրող նոր ավան, որն ունենալու է 100 առանձնատուն: Հիմնարկեքի պաշտոնական արարողությանը ներկա են գտնվել, ըստ «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի նոյեմբերի 13-ի համարի, Սիրիայի քաղաքաշինության նախարար Մոհամմեդ Նիհադ Մուշանտարը, Հալեպի քաղաքապետ Ուսամե Համիդ Ադին, ՀՀ գլխավոր հյուպատոս Արմեն Մելքոնյանը, այլ պաշտոնական ներկայացուցիչներ, հոգեւորականներ եւ հասարակական գործիչներ: Իրենց ելույթներում խոսք առնողներն անդրադարձել են հայ-սիրիական դարավոր հարաբերություններին եւ Սիրիայի տնտեսական ու հասարակական կյանքում հայ համայնքի դրական եւ կարեւոր նշանակությանը: Հանդիսավոր մասի վերջում ՀՀ գլխավոր հյուպատոսը հիմնաքարի մոտ ծառ է տնկել ի պատիվ Հայաստանի Հանրապետության:

Հ. Ծ.

Ուղղում

«Ազգի» երեկվա համարում տպագրված «Հայ-անգլերեն ինտերնետային թարգմանիչը պատրաստ է փորձնական օգտագործման» նյութում թյուրիմացաբար տեղ է գտել վրիպում, որի համար հայցում ենք ընթերցողի ներողամտությունը: Բաց հասարակության ինստիտուտն ու «Եվրասիա» հիմնադրամը ծրագրի համար հատկացրել են ոչ թէ 5 հազար, ինչպես նշված է նյութում, այլ 70 հազար դոլար:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԴ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ	/ հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ	/ հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ	/ հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն	/ հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն	/ հեռ 529353

Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Երեւանի կենտրոնացված ջերմամատակարարման համակարգը կաթվածահար վիճակում է

Փոխարենը տրվում են այլ լուծումներ

Ավելի քան 4 մլրդ դրամ կուտակված պարտքի, ներդրումների բացակայության եւ տեխնիկական անմխիթար վիճակի պայմաններում Երեւանի ջերմամատակարարման համակարգն այսօր չի գործում: 8 շրջանային ջերմային կայաններով՝ իրենց 130-ից ավելի կենտրոնական ջերմային հանգույցներով եւ 220-ից ավելի փոքր կաթսայատներով Երեւանի քաղաքապետարանի «Ջերմային տնտեսություն» ՊՓԲԸ-ն հայտնվել է կաթվածահար վիճակում: «Այս ձմեռ մենք ընդհանրապես ջերմամատակարարում չենք իրականացնում: Սկսել ենք փորձնական ծրագիր եւ 6 փոքր կաթսայատուն տվել ենք վարձակալության», ասում է «Ջերմային տնտեսություն» ՊՓԲԸ-ի գլխավոր ճարտարագետ Ռոբերտ Բուղդարյանը: Մինչդեռ Խորհրդային Միության օրոք Երեւանում ջեռուցվում էր 5400 շենք, շուրջ 9 մլն 200 հազ. քառ. մետր տարածք: «Սակայն մեծ համակարգերը պահանջում են կապիտալ ներդրումներ եւ շահագործման ծախսեր: Երբ վառելիքը թանկացավ, համակարգի շահագործումը դարձավ գրեթե անհնար: Դրան էլ ավելացավ բնակիչների ցածր վճարունակությունը՝ 15-20 տոկոս: Այս գումարը չէր բավականացնում նույնիսկ վառելիքի ծախսերի փոխհատուցման համար: Այս երեւույթը բնութագրական էր ողջ հետխորհրդային տարածքի համար», ասում է Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի անդամ **Ռոբերտ Խառազյանը**:

Երկու տարի առաջ մայրաքաղաքի Դավթաշեն համայնքը բավականին հաջող ջեռուցվում էր, սակայն բնակիչների ցածր վճարունակության եւ ջրի գողությունների մեծ ծավալի պատճառով այստեղ եւս ջեռուցումը դադարեցվեց: «Իրականում գոյություն չունի մատակարարված եւ սպառված ջերմության քանակական հաշվառում: Տարիներ առաջ սպառված ջերմաէներգիան հաշվառվում էր անուղղակի, ըստ ջեռուցվող տարածքի քառ. մետրերի: Սակայն այս ձեւը վաղուց արդեն ապացուցել է իր անկենսունակությունը: Ջերմության հաշվառման տարբերակներից մեկն էլ յուրաքանչյուր բնակարանում անհատական հաշվիչի տեղադրումն է, սակայն հաշվիչը միջին սպառողի համար թանկ արժե՝ 100-120 դոլար: Իրականացվել է փորձնական ծրագիր, երբ ընդհանուր հաշվիչ տեղադրվել է մեկ շենքի համար, իսկ յուրաքանչյուր բնակարանում տաքացուցիչի վրա դրվել է ալոկատոր», նշում է Ռոբերտ Խառազյանը:

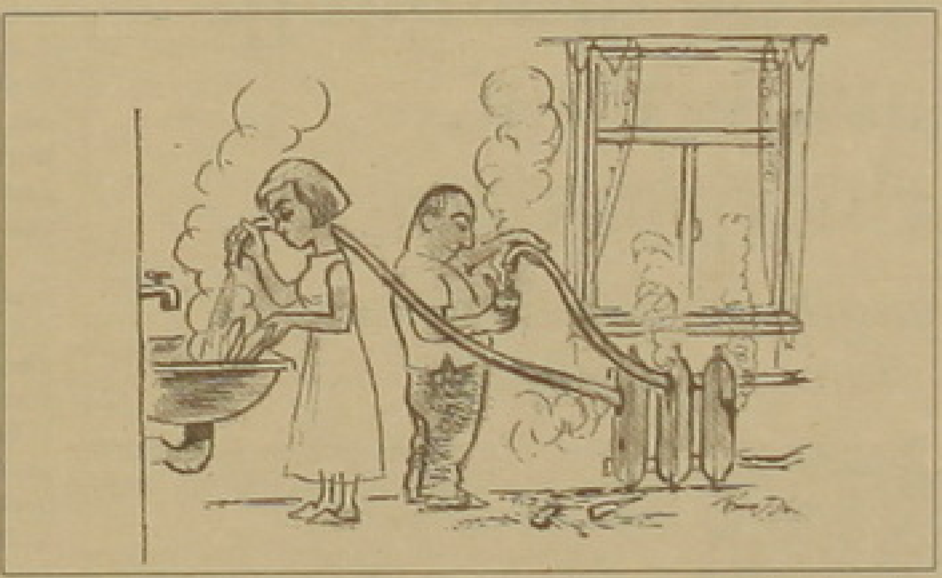

Նախկին կենտրոնացված համակարգի փոխարեն այսօր տրվում են այլ լուծումներ: Կառուցվում են լոկալ կաթսայատներ մեկ կամ մի քանի շենքերի համար, նույնիսկ դրվում են անհատական կաթսայատներ, որոնք սակայն արժեն շուրջ 2000 դոլար: Լոկալ կաթսայատների կառուցումը խրախուսելու նպատակով Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովը «Էներգետիկայի մասին օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն որոշում ընդունեց, ըստ որի մինչեւ 5,8 մեգավատ հզորության կաթսայատների գործունեությունը լիցենզավորման չի ենթարկվում ու սակագինը որոշվում է սպառողի եւ արտադրողի կնքած պայմանագրով: «Լոկալ կաթսայատան կառուցումը կենտրոնացվածի համեմատ խոշոր կապիտալ ներդրումներ չի պահանջում, դյուրին կարգավորման եւ հաշվառման հնարավորություն է ընձեռում», փաստում է Ռ. Խառազյանը: Նրա հավաստմամբ, այսօր 5,8 մեգավատից բարձր հզորությամբ օժտված համակարգերից մասնակի բեռնվածությամբ գործում են միայն Երեւանի եւ Հրազդանի ՋԷԿ-երը: Համակարգի մասնավորեցման մասին խոսելիս Ռոբերտ Խառազյանը նշեց, որ այն բիզնեսի տեսակետից գրավիչ չէ եւ դեռեւս մասնավորեցման որեւէ առաջարկ չի եղել:

Համակարգի առողջացման նպատակով 2002 թ. սեպտեմբերին կառավարությունն ընդունել է ՀՀ բնակավայրերի ջերմամատակարարման ոլորտի բարեփոխումների ռազմավարություն, իսկ Համաշխարհային բանկը աջակցության ռազմավարության մեջ ներառել է 15 մլն դոլարի վարկի տրամադրում՝ ոլորտում բարեփոխումներ իրականացնելու նպատակով: Այդ գումարից 1 մլն դոլարի կանխավճարի ծրագիր արդեն իրականացվել է: «Համատիրություններն ու բնակիչները ֆինանսավորվելով կառուցել են լոկալ եւ անհատական կաթսայատներ, նաեւ օժանդակել ենք գործարարների, որոնք ցանկություն են հայտնել գործարկել փոքր կաթսայատներ: Ամեն անգամ մենք նախապատվությունը տվել ենք տարբեր կազմակերպչական ինստիտուցիոնալ լուծումների, որպեսզի պարզենք, թե որն է առավել շահավետ եւ կենսունակ տարբերակը», ասում է «Ջերմամատակարարման ծրագրեր» ԾԻԳ-ի տնօրեն **Թամարա Բաբայանը**: Վարկը տրամադրվում է ներկայացված ծրագրերի համաձայն եւ մարվելու է 10 տարում:

ԱՐԵՒԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑ

Մինսկի խումբը եւ ԵԱՀԿ հատուկ առաքելությունը...

1-ին էջից

Մի քանի օր առաջ պաշտպանության նախարարը եւս նկատեց, որ լուրջ վտանգ չի տեսնում փաստահավաք խմբի ժամանման առիթով: «Նախ՝ մեր պետությունը պաշտոնապես որեւէ բնակեցման խնդիր չի լուծում, երկրորդ՝ աշխարհին հայտնի է, որ գոյություն ունի անվտանգության գոտի: Կարծում եմ, ի վերջո մենք էլ հնարավորություն կունենանք վերջնականապես համոզվելու, թե, ենթադրենք, Շահումյանի շրջանը եւ այլ տարածքներ բնակեցվա՞ծ են ադրբեջանցիներով, թե՞ ոչ, Ադրբեջանը բնակեցման խնդիրներով զբաղվո՞ւմ է, թե՞ ոչ», ասել էր Սերժ Սարգսյանը:

Նոյեմբերի 26-ին ՄԱԿ-ի տնտեսական, սոցիալական եւ մշակութային իրավունքների հարցերով հանձնաժողովը մտահոգություն էր հայտնել Ադրբեջանում փախստականների եւ ներքին վերաբնակների կողմից հայերին ու էթնիկ այլ փոքրամասնություններին պատկանող գույքի յուրացման փաստերի կապակցությամբ եւ խորհուրդ տվել Բաքվին ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ՝ ապահովելով համարժեք փոխհատուցում կամ այլընտրանքային բնակավայրեր հայերին եւ այլ էթնիկ փոքրամասնություններին, որոնց «գույքն ապօրինաբար յուրացվել է»:

Ադրբեջանը պետական մակարդակով վերաբնակեցնում է գավթված հայկական գյուղերը Շահումյանում, Մարտակերտի հյուսիսում: Մասնավորապես 2002 թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանի հանգուցյալ նախագահ Հեյդար Ալիեւը մասնակցել է Շահումյան եւ Վերին Շեն հայկական գյուղերում հազար ադրբեջանական ընտանիքների բնակեցման պաշտոնական արարողությանը, բնակեցումից հետո հայկական գյուղերը վերանվանվել են Աշաղը, Աղջաքենդ եւ Յուխարը, Աղջաքենդ:

Հունվարի 25-ին ԵԱՀԿ փաստահավաք առաքելության հետ տարածաշրջան է այցելելու Մինսկի խումբը եւ Ֆրանսիայի նոր համանախագահ Բեռնար Ֆասյեն: Վերջինիս նշանակումն անակնկալ չէր, արդեն նախկին համանախագահ Անրի Ժակոլենը թոշակի անցնելու կապակցությամբ այլեւս չի զբաղվի ղարաբաղյան հակամարտությամբ: Արտգործնախարարներ Օսկանյանի եւ Մամեդյարովի դեկտեմբերի 5-ին Սոֆիայում կայացած հանդիպմանը Ժակոլենի հետ մասնակցել է նաեւ Ֆասյեն:

Ո՞վ է Բեռնար Ֆասյեն: Մինչ ներկա պաշտոնին նշանակվելը նա 2002 թ. օգոստոսին եղել է Եվրամիության գերագույն ներկայացուցչի տեղակալը Բոսնիա Հերցեգովինայում: Ռուսաց լեզվի եւ միջազգային հարաբերությունների մասնագետ Ֆասյեն 1997-2002 թթ. եղել է Ֆրանսիայի դեսպանը Բելառուսում, 1993-97 թթ. աշխատել Վրաստանում Ֆրանսիայի դեսպանությունում, 1990-93 թթ.՝ Շվեյցարիայի դեսպանությունում: Ֆրանսիայի արտգործնախարարությանն է միացել 1997 թ. եւ 3 տարի եղել ԽՍՀՄ բաժնի փոխտնօրենը: Ֆասյեն առաջին մասնագիտությամբ զինվորական է, ավարտել է Սան-Սիրի զինվորական ակադեմիան եւ բարձրագույն քոլեջը:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Համակարգիչների գողը բերման ենթարկվեց

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության օպերատիվ տեղեկագրից, դեկտեմբերի 22-ին ոստիկանության Կապանի բաժնի աշխատակիցները գողություն կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1987 թ. ծնված Նարեկ Խ.-ին: Վերջինս Գարիկ Կ.-ին պատկանող համակարգչային սրահից գողացել է հեռուստացույցներ եւ համակարգիչներ: Գողոնն առգրավված է, կատարվում է նախաքննություն:

Կավատն ու մարմնավաճառը բռնվեցին

Դեկտեմբերի 22-ին ոստիկանության Աշոցքի բաժնի աշխատակիցները մարմնավաճառությամբ զբաղվելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1971 թ. ծնված Գոհար Զ.-ին եւ 1981 թ. ծնված Սյուզաննա Հ.-ին: Վերջինս խոստովանել է, որ նույն օրը գիշերը Գոհար Զ.-ի տանը զբաղվել է մարմնավաճառությամբ եւ դրա դիմաց ստացած վարձավճարի մի մասը տվել է Գոհար Զ.-ին: Գումարն առգրավված է, կատարվում է նախաքննություն:

Թմրանյութ օգտագործողը բերման ենթարկվեց

Դեկտեմբերի 22-ի ոստիկանության Նոր Նորքի բաժնի աշխատակիցները թմրանյութ օգտագործելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1975 թ. ծնված Հենրիկ Ս.-ին: Զննությամբ վերջինիս մոտից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է մարիխուանա տեսակի թմրանյութի նմանվող զանգված: Կատարվում է հետաքննություն:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ի՞նչ արժե տոնական սեղանը

1-ին էջից

Աշոտ Ոսկանյան (բիզնեսմեն)- Կարծում եմ, 10 հազար դոլարը կբավարարի, որ մարդավայել ընդունեմ իմ հյուրերին, ընկերներին, գումարած նվերները... **Արագ-արագ գրպանից հանած հաշվիչի վրա հաշվեց ու հաստատեց, որ 10 հազար դոլարը կբավարարի:**

Վարդան Պողոսյան (խանութպան)- Միայն տոնական սեղանին 2.500 դոլարը հազիվ բավարարի, առանց նվերների: Հայերս լավ ժողովուրդ ենք, ուտել-խմել սիրում ենք ու ամեն ինչից բոլ-բոլ պիտի լինի: Անցած տարի 3000 դոլարով պրծա, իսկ էս տարի դեռ 2,5 եմ ծախսել ու չեմ վերջացրել առեւտուրս: Չե՞ս հավատում, հրավիրում եմ մեր տուն Զորագյուղ, արի ու տես:

Աժ պատգամավորներ

Հակոբ Հակոբյան (Էջմիածնի տարածաշրջան)- Մեր ընտանիքի բյուջեն ազատ է, բոլորս էլ ծախսում ենք, կարծում եմ, շատ նորմալ, համեստ ծախսերով նվերների հետ 1000 դոլարի սահմաններում կտեղավորվենք: Ասեմ, որ սահմանափակում չկա ծախսերի առումով, վերջում պարզ կլինի:

Արտակ Սադոյան- Անցած տարի ծախսել ենք 240 հազար դրամ: Այս տարի գների այս կտրուկ աճի պայմաններում, երբ տիկինս չկարողանա ավելի էժան գներով առեւտուր անել, երեւի կծախսվի 200 հազար դրամ: Իսկ նվերներ սովորաբար չենք անում, գրպանումս միշտ կոնֆետ եւ քաղցրեղեն կա երեխաների համար, դա էլ մեծ գումար չի պահանջում:

Հեղինե Բիշարյան- Ինչ էլ նախատեսեմ, միշտ չի լինի, ամեն օր, ամեն ժամ գները սրընթաց աճում են, իսկ 100 հազար դրամը, որ նախատեսել եմ, կարծում եմ, կկրկնապատկվի: Ես ավանդույթ դարձած բուդը չեմ նախընտրում, այլ աշխատում եմ իմ պատրաստած տարբեր ուտեստները:

Վիկտոր Դալլաքյան- Ճիշտն ասած՝ գնումների հարցով տանը կինս է զբաղվում, իմ գնածը միշտ լինում է թանկ ու անորակ, դրա համար ինձ այդ գործերից մեկուսացրել են: Կարծում եմ, 200-300 ԱՄՆ դոլար կծախսվի, գումարած նաեւ կնոջս խնայողություններն ու հնարավորությունը:

Էդիկ Գրիգորյան (տնտեսագետ)- Ամենաքիչը 200 դոլար կծախսվի առանց նվերների: Պիտի տեղավորվենք այդ գումարի սահմաններում: Անցած տարի 200 դոլարը բավարարեց, իսկ այսօր դժվարանում եմ հստակ որեւէ բան ասել:

Կարինե Մովսիսյան (սննդի տեխնոլոգ)- Այլ բան է նախատեսել, մեկ այլ՝ ծախսել: Կասկածում եմ, որ 200 դոլարով քիչ թե շատ շնորհքով տոնական սեղան ունենամ: Հույսս դրսից եկած գումարներն են, նաեւ իմ խնայողությունները ստիպված եմ ծախսել:

Արմեն Պետրոսյան (տնտեսագետ)- Կարծում եմ, 300 դոլարին համարժեք դրամով այդ դժվար գործը կլուծենք: Դժվարությունը գնումներն են, իմ աշխատավարձը բարձր է, մտահոգվելու առիթ չունեմ:

Լեւոն Մուրադյան (լուսանկարիչ)- Միայն նվերներին հավանաբար կպահանջվի 35 հազար դրամ, իսկ տոնական սեղանի մասին, կաթնեղենին, իմ տնամերձից ու իմ արտադրանքից բացի, կպահանջվի եւս 100 հազար դրամ: Անցած տարի իմ եկամուտը շատ էր, իսկ այս տարի դա չկա, ստիպված եմ խնայողությունների հաշվին հարմարվել:

Ռուզան Խաչատրյան (լրագրող)- 200-300 դոլարը չի բավարարի, իհարկե, դա կապված է, թե դոլարի փոխարժեքի ինչպիսի տատանումներ կլինեն: Կարծում եմ, այս տարի ավելի շատ եմ ծախսելու... Անշուշտ, ստիպված եմ խնայողություններից եւ ծախսել:

Ֆաթիմա Խաչատրյան (գրադարանավարուհի)- Ես երեւի այդ հարցում ավելի շահեկան վիճակում եմ, քան մյուսները: Եղբորս 4 երեխաների նվերներին եւ իմ տոնական սեղանին կծախսեմ մոտ 70 դոլար, որն արդեն մի քանի ամիս տնտեսել եմ:

Սվետլանա Ավագյան (մանկավարժ)- Մեր տնօրենը 29 հազար դրամ պարգեւատրում է տվել, որն աշխատավարձի հետ կծախսեմ: Աղջկաս նվերի ու տոնական սեղանի համար, կարծում եմ, 100 դոլարի չափ կծախսվի:

Թամարա Խալաթյան (80 տարեկան)- Աղջիկս, ինչ տոնական սեղան, ես այս րոպեին դեղի փող չունեմ: Մեկ աչքս չի տեսնում, ուռուցք ունեմ, դիմել եմ բոլոր ղեկավարներին, որեւէ մեկը չի օգնում, բա դրանց փորում խիղճ չկա՞, որ գոնե 10 հազար դրամով ինձ օգնեն դեղերի համար: Սեղանիս ոչ մի բան չունեմ դնելու, ով գա իմ տուն, թող մի բան հետը բերի...

Նարինե Բաղդադյան (տնային տնտեսուհի)- Կարծում եմ, 200 դոլարը լիովին բավարար է, մեր տանն ամուսինս ու սկեսուրս աշխատում են եւ հասցնում են, որ ամեն ինչ լինի:

Նազար Ինդիրիկյան (կոշկակար)- Ինչքան էլ հաշվարկ ենք անում, չենք տեղավորվում մեր ունեցած գումարի մեջ ու մտնում ենք, թե 30 հազար դրամով ոնց ենք գլուխ հանելու:

Անահիտ Պողոսյան (անաշխատունակ, 53 տարեկան)- Որտեղից ծախսեմ, 6000 դրամ մորս թոշակով հազիվ կյանքներս քաշ ենք տալիս: Բացի մի չոր ու ցամաք տնից, ոչինչ չունենք, ծախել ու կերել ենք:

Երանուհի Հարությունյան (ֆիզիկոս, չի աշխատում)- Թոշակառու ամուսնու ու ուսանող աղջկաս հետ չենք կարողանում ապրել, ինչ սեղանի մասին խոսք կարող է լինել: Այ, երբ գոնե մի 100 դոլար լիներ, մի կերպ մի բան կանեի, մի քիչ պարտք վերցնելով ամառվա ընթացքում պահածոյացված որոշ բաներ սեղանին դնելով: Սա է մեր օրը, չգիտեմ, ո՞ւմ ենք ուզում զարմացնել ճոխ սեղաններով, երբ այդ մթերքներից կեսից շատը մեկ օր հետո հայտնվում է աղբարկղում:

Լյուսեն Մելքոնյան (70 տարեկան)- 10 հազար դրամ եմ ստանում հավաքարար աշխատելով: Տանը 6 շունչ ենք, ինչքա՞ն բան պատրաստեմ, որ բոլորիս հերիքի: Ես չգիտեմ, թե այսօր ի՞նչ ենք ուտելու, ուր մնաց տոնական սեղանի մասին մտածեմ: Չոր հաց, որ ճարեմ էլի գոհ կլինեմ, - **քթի տակ անիծելով ու հայհոյելով ղեկավարներին, գլխիկոր հեռացավ, ձեռքը թափ տալով ու ավելացնելով,** -Աստված ողորմած է, մի օր էլ մեր դեմը մի դուռ կբացի:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Եթե ժողովրդի հարցերով զբաղվելը պոպուլիզմ է համարվում, թող ինձ մեղադրեն դրա մեջ»

Խորհրդարանական տարեմուտի խնդիրները ԱԺ նախագահի Արթուր Բաղդասարյանի մեկնաբանությամբ

– Վանաձորում հանրապետության նախագահին ավանդների համար ստորագրահավաքը համարեց հաշվարկված քայլ ԱԺ նախագահի դեմ: Կարծիքներ եղան, որ դա «ՕԵ»-ին հեղինակազրկելու փորձ էր, քաղաքական խարդավանք: Ձեզ թակարդի մեջ զգո՞ւմ եք:

– «ՕԵ»-ի դեմ շատ թակարդներ են դրվել ու փոսեր փորվել, բայց փոս փորողն ինքն է ընկնում դրա մեջ: Նման ձգտումներ ունեցող ուղղորդված ուժեր կան, բայց ժամանակը ցույց կտա յուրաքանչյուրի մոտեցման ճշմարտացիությունը: Մենք դեմ ենք ուրիշներին վարկաբեկելով միավորներ վաստակելուն:

– Գործադիրը եւ կոնկրետ ձեր կուսակցությունը հակառակ տեսակետներ ունեն ավանդների վերադարձման ռեսուրսների մասին: Ո՞րն է այդ տարակարծությունների հիմքը:

– Այն, որ այդ մարդկանց մի մասը, այդ թվում նաեւ իշխանության մեջ գտնվող որոշ մարդիկ, մտածում են, որ եթե ավանդները չեն վերադարձվում, ուրեմն Արթուր Բաղդասարյանն ու «ՕԵ»-ն խայտառակ են լինում: Բայց մենք խայտառակ լինելու բան չունենք, որովհետեւ հարցերը դրվում են քվեարկության, կերեւա ով՝ ով է:

– Խորհրդարանը քննարկելու է 2005 թ. բյուջեն: Կո՞ղմ, թե՞ դեմ եք քվեարկելու, նկատի առնելով, որ ավանդների վերադարձին տեղ չտրվեց դրա մեջ:

– Ավանդների խնդիրը մենք բարձրացրել ենք 2000 թ. եւ դրանից հետո 3-4 բյուջե եղել է, որպես կանոն, բոլորին էլ կողմ ենք քվեարկել: Որովհետեւ բյուջեն երկրի տնտեսական ու քաղաքական զարգացման ցուցիչն է, եթե չի հաստատվում, հայտնվում ենք անհասկանալի կացության մեջ:

Այնքան դրական պոտենցիալ ունի 2005 թ. բյուջեն իր մեջ, որ չենք կարող այն կապել միայն ավանդների հետ եւ դեմ քվեարկել: Հիշեցնեմ՝ 48 հզ. ուսուցիչների, սպայակազմի աշխատավարձերի, կենսաթոշակների բարձրացում, աղետի գոտում բնակշինարարության ավելացում, կիսակառույց շենքերի ավարտում, 1000 փախստականների բնակարանային հարցերի լուծում, մշակույթի տների ու դպրոցների վերակառուցում եւ այլն:

– Ինչպե՞ս եք վերաբերվում ձեր հասցեին հնչող քննադատություններին, թե որոշ հարցերի նկատմամբ պոպուլիստական մոտեցում է հանդես բերվում:

– Եթե ժողովրդի հարցերով զբաղվելը պոպուլիզմ է համարվում, թող ինձ մեղադրեն դրա մեջ: Աշխարհում 3 երկրների խումբ՝ ԱՊՀ երկրները, Եվրախորհրդի, Եվրամիությանը նոր անդամակցած երկրներն այսօր ավանդների վերադարձի գործընթացի մեջ են: Ինչ է, այդ երկրների նախագահները, վարչապետն ու պառլամենտը պոպուլիստնե՞ր են:

Արցախի բյուջեում տող կա ավանդների վերադարձի մասին եւ արդեն մի քանի տարի ավանդները տրվում են ժողովրդին: Հարց՝ սա պոպուլի՞զմ է: Մենք գտնում ենք, որ եթե 43 մլրդ դրամով ավելանում է բյուջեն, 2 մլրդը կարելի է ուղղել ավանդների վերադարձին: Եվ երկրորդ՝ սեփականաշնորհման գումարների 10-20 տոկոսը կարելի է ուղղել այդ խնդրի լուծմանը: Որոշ մարդկանց թվում է, թե ես էդ ավանդները մեր տուն եմ տանելու: Մենք էլ կարող ենք ասել, չի լինում՝ թող չլինի: Խնդիրը դիվիդենտներ շահելը չէ, այլ ավանդների վերադարձը, որը հնարավոր է: Եվ բացի այդ, կոալիցիա կազմած կուսակցություններից 2-ի («ՕԵ» եւ ՀՅԴ) նախընտրական ծրագրերում գրված է ավանդների վերադարձի մասին: Բացի այդ՝ կոալիցիայի հուշագրի մեջ եւս նշված է, որ կառավարության գործունեությունը պետք է ընդգծված սոցիալական ուղղվածություն ունենա: Ոչ մի ողջախոհ մարդ չի կարող պնդել, որ ավանդների վերադարձը սոցիալական հարց չէ: Մենք 2000 թ.-ից խոսում ենք ավանդների մասին եւ հետեւողական ենք լինելու, որ այդ խնդիրը լուծվի: Այս առումով դրական է, որ նախագահի հրամանագրով փետրվարին պիտի ստեղծվի ավանդների վերադարձման պետական հանձնաժողով գործադիրի եւ օրենսդիրի մասնակցությամբ:

– Խորհրդարանը կկանգնի նոր փորձության առաջ՝ քննարկելով Իրաք հայկական ջոկատ ուղարկելու հարցը: Դրական պատասխանի դեպքում մենք ավելի շատ շահելո՞ւ ենք, թե կորցնելու:

– Ես կարծում եմ, որ Հայաստանի շահերից է բխում Իրաք 50 հոգանոց հումանիտար խումբ ուղարկելը: Ես գտնում եմ, որ մենք պետք է կարողանանք ոչ թե զգացմունքների ազդեցության տակ, այլ պրագմատիկ իրողություններից ելնելով որոշում կայացնել: Աշխարհում խոշոր սփյուռք ունեն նաեւ Լեհաստանը, Իսրայելը, Ուկրաինան: 94 պետություն է մասնակցում հակաահաբեկչական կոալիցիային: Մասնակցությունը նախ անհրաժեշտ է հա-

կաահաբեկչական կոալիցիային միանալու, երկրորդ՝ հայ-ամերիկյան զարգացող տնտեսական-քաղաքական հարաբերությունների տեսանկյունից: ԱՄՆ-ն այս տարիների ընթացքում 1,5 մլրդ դոլարի աջակցություն է ցուցաբերել Հայաստանին: Եթե գործընկերության մասին ենք խոսում, ապա միայն ուզելով չէ, տալով է: Հայաստանը զարգացման նոր ծրագրերի մեջ է գտնվում, եւ մենք չենք կարող այդ հանգամանքը եւ հաշվի չառնել:

Մեր հարեւան Ադրբեջանը 300 մարդ ունի Իրաքում, Վրաստանը 150-ը ցանկանում է 800 դարձնել: Մենք չպիտի մոռանանք, որ ունենք ղարաբաղյան հիմնախնդիր... Բացի այդ՝ նաեւ հումանիտար առաքելությամբ մենք մասնակցում ենք Իրաքի վերականգնմանը, որը չափազանց կարեւոր նշանակություն ունի:

– Ձեր ելույթներում սուր քննադատության եք ենթարկում սեփականաշնորհման գործընթացները: Ինչպե՞ս է հնարավոր դրանք թափանցիկ դարձնել, եթե մենք ունենք նույնիսկ «Արմենտելի» գիշերային մրցույթի օրինակը:

– Ես գտնում եմ, որ սեփականաշնորհումը պետք է տեղի ունենա իրական շուկայական գների եւ ներդրումային ծրագրի հաշվառմամբ: ԱԺ վերահսկիչ պալատն էլ նման սեփականաշնորհումների բազմաթիվ դեպքեր է հայտնաբերել, իբր հետագայում խոշոր ներդրումներ անելու հիմնավորմամբ: Բայց շատ դեպքերում ոչ մի ներդրում չի արվել, եւ ոչ ոք էլ պատասխանատվության չի ենթարկվել:

Եթե ուզում ենք թափանցիկ ու հրապարակային գործընթացներ լինեն, պետք է ունենանք օրենք կառավարության մասին: Այսօր կառավարությունում որոշումները չեն ընդունվում քվեարկության միջոցով, որպեսզի իմանանք, ով է կողմ, ով՝ դեմ: Նման ընթացակարգ չկա: Հարցերի քննարկման եւ ընդունման եղանակը պետք է կանոնակարգել: «ՕԵ»-ն, նաեւ ՀՅԴ-ն առաջարկում են ընդունել օրենք կառավարության մասին, ինչպես բազմաթիվ երկրներում է:

– Շրջանառվող խոսակցությունների համաձայն առաջիկա նախագահական ընտրություններում դուք եք լինելու Արեւմուտքի հավանական թեկնածուն: Առաջիկա ընտրություններում ձեր թեկնածությունը դնելո՞ւ եք:

– Անկեղծ ասած, նման որոշում չունեմ, եւ գտնում եմ, որ դեռ ժամանակ կա հստակ դիրքորոշումներ ձեւակերպելու համար: Բնականաբար, Հայաստանում կան նման ցանկություններ արտահայտող խավեր: Ինչ վերաբերում է Արեւմուտքին, ես միշտ ասել եմ, որ ունեմ հրաշալի կապեր եվրոպական տարբեր մայրաքաղաքներում, գտնում եմ, որ մեր երկրի ապագան եվրոպական մեծ ընտանիքն է եւ նման խոսակցություններին հանգիստ եմ վերաբերվում:

– Եվ մի հարց, որ այսօր հաճախ է տրվում Հայաստանում ուկրաինական կամ վրացական տարբերակների կրկնության հավանականության մասին:

– Կրկնությունը հավանական չեմ համարում, որովհետեւ Հայաստանում նման նախադրյալներ չկան: Բայց եթե 2007 թ. լինեն զանգվածային կեղծիքներով ընտրություններ, այո, այստեղ էլ կլինի զանգվածային դժգոհության ալիք՝ բոլոր հետեւանքներով: Ուզենք, թե չուզենք, մեր երկիրը գնալու է ժողովրդավարական զարգացումների ճանապարհով, որովհետեւ փոխվում են նաեւ աշխարհի զարգացման տրամաբանությունն ու փիլիսոփայությունը: Մենք գնալու ենք այդ ուղղությամբ, եւ աշխարհը մեզ ստիպելու է, որ գնանք: Այն, ինչ որ տեղի ունեցավ Ուկրաինայում ու Վրաստանում, ինչ-որ տեղ նաեւ հին ու նորի կռիվ էր:

Ես վաղվա Հայաստանի կողմնակիցն եմ, որը ենթադրում է ազատ շուկայական տնտեսություն, անկախ դատաիրավական համակարգ, արդար եւ ազատ ընտրություններ, օրենքի ուժով պաշտպանված ժողովրդավարական հասարակարգ:

– Նոր տարում մենք անկասկած քաղաքական նոր իրավիճակ կունենանք: Հնարավոր համարո՞ւմ եք կոալիցիայի մասնատումը, նախագահական կամ խորհրդարանական արտահերթ ընտրությունները:

– Կոալիցիայի ներսում պարբերաբար սրացումներ լինում են, 1 ամիս առաջ ընտրական օրենսգրքի հետ կապված լուրջ խնդիրներ ծագեցին: Ժամանակը ցույց կտա, թե ինչպիսին կլինեն զարգացումները:

Ինչ վերաբերում է արտահերթ ընտրություններին, Հայաստանում նման բան տեղի չի ունենա, որովհետեւ նման ոչ մի հիմք գոյություն չունի: Եվ բացի այդ, եթե մենք ուզում ենք, որ մեր երկիրը նորմալ զարգանա, ոչ մի բան արտահերթ չպիտի անենք: Արդեն արտահերթ շատ բան է այս երկրում եղել:

– Որտե՞ղ եւ ինչպե՞ս եք դիմավորելու Ամանորը, եւ զուտ անձնական առումով ի՞նչ եք ակնկալում Նոր տարուց:

– Նոր տարին անցկացնում եմ իմ տանը, հետո պարտադիր լինում եմ կուսակցությունում, 1997 թվականից ավանդույթ է: Ամեն տարի իմ բարեկամների թիվն աճում է բոլոր ասպարեզներում: Ես ուզում եմ, որ 2005 թ. ինձ ավելի լավ ճանաչողների թիվն ավելի շատանա:

Մաղթում եմ, որ այն մարդիկ, ովքեր այսօր ուժ, իշխանություն ու փող ունեն, արդար լինեն նրանց նկատմամբ, ովքեր դրանք չունեն: Այն մարդիկ, ովքեր սիրո, ուշադրության ու հոգատարության կարիք ունեն, ստանան դրանք: Ցանկանում եմ, որ 2005-ը հույսի տարի լինի, որովհետեւ հուսալքությունը մեզ ուղեկից լինել չի կարող: Մենք պիտի գոտեպնդվենք, որպեսզի մեր երկիրը կարողանանք տանել ավելի դրական զարգացումների ճանապարհով:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԹԵՂԱՏԵՍԱԿ

Արցախում ամփոփվեցին լրագրողական մրցույթի արդյունքները

Արցախի ժուռնալիստների միությունում ամփոփվեցին այս տարվա մրցանակաբաշխության արդյունքները: Նման մրցանակաբաշխություն ժուռնալիստների միությունն անցկացնում է երկրորդ անգամ: Ի տարբերություն նախորդ տարվա, այս անգամ մրցույթը կազմակերպվել էր չորս անվանակարգով՝ հավելվել էր «Զինվորական թեմաներով լավագույն հրապարակման համար» անվանակարգը:

Մրցութային հանձնախումբը «Ոսկե գրիչ» մրցանակի դափնեկիր ճանաչեց հեռուստալրագրող **Նորեկ Գասպարյանին**՝ Շուշիի հիմնախնդիրներին եւ աշխատավարձերի բարձրացման առնչությամբ ծագած խնդիրներին նվիրված հեռուստաֆիլմերի համար:

«Լավագույն քաղաքական վերլուծությունների համար» մրցանակը շնորհվեց «Что делать» հեղինակային թերթի խմբագիր **Մուրադ Պետրոսյանին**՝ վերոհիշյալ թերթում հրապարակված քաղաքական վերլուծությունների համար:

«Զինվորական թեմաներով լավագույն հրապարակման համար» մրցանակը շահեց «Մարտիկ» թերթի աշխատակից **Մհեր Հարությունյանը**՝ բանակային կյանքի խնդիրներին նվիրված հոդվածաշարի համար:

Հանձնախումբը «Լավագույն լրագրողական հետաքննության համար» մրցանակը չշնորհեց ոչ մեկին՝ այս անվանակարգի պահանջները բավարարող նյութեր չլինելու պատճառով:

Երեկ ժուռնալիստների միությունում հանձնվեցին մրցանակները:

Ինչպես նշվեց միջոցառման ժամանակ, 2005 թ. նախատեսվում է ավելացնել եւս մեկ անվանակարգ: Հնարավոր է, որ այս մի մրցանակը շնորհվի ոչ թե անհատ լրագրողի, այլ որեւէ լրատվամիջոցի:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Խոսք երախտիքի

Այս տարվա հոկտեմբերի 12-ից մինչեւ նոյեմբերի 18-ը ՀՀ ոստիկանության Ավանի հոսպիտալի նյարդաբանական բաժանմունքում ապաքինման ընթացքում ինձ հաճելիորեն զարմացրեց եւ հիացրեց այստեղ տիրող ջերմ ու մարդկային մթնոլորտը:

Ուզում եմ առանձնահատուկ նշել հոսպիտալի բոլոր բաժանմունքների ամբողջ բուժանձնակազմի մասնագիտական բարձր մակարդակը եւ հոգատար վերաբերմունքը: Այստեղ աշխատող բոլոր բժիշկները՝ հավասարիմ Հիպոկրատի երդմանը, բուժմանը զուգահեռ կիրառում են հոգեբանական ներգործության մոտեցումը, որը դրական էր ազդում բուժվողի ներաշխարհի վրա:

Գոհունակությունս եւ խորին շնորհակալությունս եմ հայտնում բժշկի պատիվը բարձր պահող այս մարդկանց, որոնք սրտի թելադրանքով հետամուտ են մարդու համար ամենաթանկ արժեքի՝ առողջության վերականգնման եւ պահպանության վեհ գործին:

Օգտվելով առիթից՝ ի խորոց սրտի շնորհավորում եմ նվիրյալ բժիշկների գալիք Ամանորը եւ Սուրբ ծնունդը, մաղթում քաջառողջություն, հաջողություններ եւ ամենայն բարիք:

ՆԱԻՐԻ ԱՍԼՅԱՆ,
Զինվորական ծառայության վետերան,
պահեստի փոխգնդապետ
Երեւան

Շնորհակալական խոսք

Աստղիկ Գեւորգյանը շնորհակալություն է հայտնում բժիշկ, կենտրոնական շտապօգնության կայանի հոգեբույժ Վալերի Հայրապետյանին դստեր՝ Սեդա Գեւորգյանին անշահախնդիր օգնելու համար:

Աղջիկը երկար ժամանակ տառապել է նեւրոզով (վախի զգացումով) եւ այժմ Վալերի Հայրապետյանի հոգատար ու շնորհակալ օգնության շնորհիվ երեխայի վիճակը բարելավվում է:

«Իրանը պատրաստ է միջնորդ լինել Ղարաբաղի հարցում»

Ի՞նչ առաքելությամբ էր Բաքու ժամանել Ալի Շամխանին

Իրանի պաշտպանության նախարար, փոխծովակալ Ալի Շամխանին Բաքվում նախագահ Իլհամ Ալիեւի հետ հանդիպման ընթացքում ասել է, որ իսլամական հանրապետությունը կողմնակից է ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը եւ պատրաստ շարունակելու իր միջնորդական ջանքերն այդ ուղղությամբ: Այս մասին հաղորդում է պաշտոնական ԻՌՆԱ գործակալությունը:

Իրանը ղարաբաղյան հակամարտության միջնորդ է եղել շատ կարճ ժամանակ՝ 1992 թ. ձմռանը, այն ժամանակ, երբ Ղարաբաղում եւ հայ-ադրբեջանական սահմանային շրջաններում արյուն էր հեղվում: Իսլամական հանրապետությունը դուրս մնաց միջնորդի դերակատարությունից, երբ ղարաբաղյան ուժերը 1992 թ. մայիսի 9-ին ազատագրեցին Շուշին: Դրանից ընդամենը մեկ օր առաջ՝ մայիսի 7-ին եւ 8-ին Հայաստանի ու Ադրբեջանի ղեկավարները Իրանի նախագահի միջնորդությամբ կրակը դադարեցնելու փաստաթուղթ էին ստորագրել Թեհրանում:

Ադրբեջանական լրատվամիջոցները չափազանց սուղ տեղեկություն են տալիս Իրանի պաշտպանության նախարարի այցի վերաբերյալ: Այսպես, վկայակոչելով Թուրան գործակալությանը, ադրբեջանական օրաթերթերը միայն մեջբերում են Շամխանիի հետեւյալ խոսքերը. «Իրանը միշտ պաշտպանել եւ ապագայում էլ պաշտպանելու է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը: Ադրբեջանի անվտանգությունը մեր անվտանգությունն է, մեր պաշտպանունակությունը ձեր պաշտպանունակությունն է: Մենք պատրաստ ենք Ադրբեջանի հետ ցանկացած կապեր հաստատել, եւ չկան ուժեր, որոնք կխոչընդոտեն դրան»: Իրանի լրատվամիջոցները Շամխանի այս խոսքերին չեն անդրադարձել:

Շամխանին երկօրյա այցի ընթացքում (դեկտեմբերի 22-23) հանդիպումներ է ունեցել իր ադրբեջանցի պաշտոնակից Սաֆար Աբիեւի, արտգործնախարար Էլմար Մամեդյարովի, նախագահ Իլհամ Ալիեւի հետ: Ադրբեջանական լրատվամիջոցները նշում են, որ Շամխանիի այցի ընթացքում որեւէ փաստաթուղթ չի ստորագրվել, եւ ակնարկում են, որ այցը հանդիպասրաստից էր: ԻՌՆԱ գործակալությունը հավելում է, որ Շամխանին «Բաքու է ժամանել տարածաշրջանային անվտանգության ոլորտ (պակտ) հաստատելու խորհրդատվությունների նպատակով»:

Բաքվի «Էխոն» հիշեցնում է, որ Ալի Շամխանին Ադրբեջանում հայտնի է իր հակաադրբեջանական հայտարարություններով, եւ նկատում, որ 2002 թ. Իրանի պաշտպանության նախարարը այցելել է Հայաստան:

«Վերջին շրջանում Իրանի պաշտոնյաները հաճախ են այցելում Ադրբեջան: Ինչո՞ւ է հենց այժմ հյուրերի հոսքը շատ հարավային սահմաններից: Բացի այդ, նախագահ Ալիեւը պատրաստվում է հունվարին այցելել Թեհրան: Մի քանի օր առաջ Բաքվում էր Իրանի հետախուզության ղեկավար Ալի Յունեսին, որը նախագահի հետ հանդիպման ընթացքում հայտարարեց, որ Իրանում անհամբեր սպասում են Ալիեւի այցին: «Այս այցը, ասել է հյուրը, օժանդակելու է տարածաշրջանում խաղաղության եւ անվտանգության պահպանմանը», գրում է «Էխոն»:

Վերջերս ամերիկյան «Atlantic Monthly» ամսագիրը մի ծավալուն հոդված է հրապարակել «Իրանի հետ պատերազմի սցենարը» վերնագրով, որի հեղինակը ԱՄՆ օդուժի պաշտոնաթող գնդապետ Սեմ Գարդիներն է: Նրա նախապատրաստած սցենարով առաջարկվում է Ադրբեջանի տարածքն օգտագործել Իրանի վրա օդային եւ հատուկ ուժերի գրոհների համար: Նախքան այս հրապարակումն էլ ադրբեջանական մամուլում եղել են բազմաթիվ հրապարակումներ, որոնցում ակնարկվում է Իրանն օկուպացնելու ամերիկյան ծրագրերի մասին:

Ադրբեջանական մամուլը գրում է, որ նման հրապարակումները մտահոգության տեղիք են տալիս հարեւան հանրապետությունում եւ այդ պատճառով է, որ իրանցի բարձրաստիճան պաշտոնյաները մեկը մյուսի հետեւից չնախատեսված այցեր են տալիս Ադրբեջան: Իլհամ Ալիեւի եւ Սաֆար Աբիեւի հետ հանդիպումներում Ալի Շամխանին, վկայակոչելով երկու ժողովուրդների պատմական, կրոնական եւ մշակութային նույնություններով անցյալը, նշել է, որ դա «հսկայական կապիտալ է, որը կարող է նպաստել երկկողմ կապերի» ամրապնդմանը: Շամխանին Կասպիցը համարել է «խաղաղության եւ եղբայրության ծով»:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ռուսաստանում տիրող իրավիճակից «յուրաքանչյուր ներդնող դողէրոցքի մեջ կընկնի»

Ըստ եվրոպական մամուլի

«Յուկոս» ընկերությանը պատկանած «Յուգանսկնեֆտեգազ» ընկերության վաճառքից օրեր հետո է միայն մի քիչ պարզվում, թե ինչպիսի սցենար էր մշակված տեղի ունեցած աճուրդի ժամանակ:

Ըստ «Ֆայնենշըլ թայմս» թերթի, «Յուկոս»-ը խոստանում է դատական կարգով հետապնդել «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի ցանկացած գնորդի: Ըստ ընկերության իրավաբանների, Հյուսթոնի դատարանի վճիռը, որով արգելք է դրվում «Յուկոս»-ի ակտիվների հետ որեւէ գործարք կատարելու վրա, դեռ ուժի մեջ է եւ վերաբերում է «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի գործարքի յուրաքանչյուր մասնակցի: «Յուկոս»-ի իրավաբանների պնդմամբ, դա վերաբերում է նաեւ «Ռոսնեֆտ»-ին, թեեւ վերջինս չի հիշատակվել դատարանի վճռում:

Ինչպես նշում է «Նովոստի» գործակալությունը, «Յուկոսի» ԱՄՆ-ում ներկայացուցիչ Ռիչարդ Մինցը ասել է, որ ընկերությունը պատրաստվում է «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի գնորդից պահանջել մոտ 20 մլրդ դոլար, որն «ամենաքանկ պահանջից կլինի պատմության մեջ»:

Դեռեւս դեկտեմբերի 19-ին տեղի ունեցած «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի վաճառքի աճուրդում հաղթող ընկերության անորոշությունը պարզվեց միայն դեկտեմբերի 22-ի երեկոյան: Ըստ այդմ, «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի բաժնետոմսերի 77 տոկոսի սեփականատեր դարձած «Բայկալֆինանսգրուպ» ընկերության բաժնետոմսերի 100 տոկոսը գնել է «Ռոսնեֆտ» պետական ընկերությունը՝ այդպիսով դառնալով նաեւ «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի սեփականատերը:

Ի դեպ, աճուրդի երկրորդ մասնակից ընկերությունը՝ «Գազպրոմ»-ը նպատակ ունի շարունակել միավորումը «Ռոսնեֆտ»-ի հետ: «Գազպրոմ»-ի պաշտոնակատարների խոսքերով, «Ռոսնեֆտի» նոր ձեռքբերումները չեն ազդի «Գազպրոմի»՝ միավորման եւ գազային մենաշնորհում մինչեւ վերահսկիչ փաթեթ պետության բաժնեմասի մեծացման ծրագրերի վրա:

Հետաքրքրական է, որ «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի ձեռքբերումը «Ռոսնեֆտի» զարգացման ծրագրերի իրականացման շրջանակներում էր, որոնց համաձայն «Ռոսնեֆտ»-ը ձգտում է դառնալ ազգային էներգետիկ հավասարակշիռ կորպորացիա ի հաշիվ Սիբիրում, Հեռավոր Արեւելքում, Ռուսաստանի եվրոպական մասի հյուսիսում եւ հարավում ընկերության արտադրական հզորությունների զարգացման:

Մինչ տարբեր ընկերությունների միջեւ գործարքներ են կնքվում «Յուգանսկնեֆտեգազ» ընկերության սեփականատեր դառնալու համար, «Յուկոսի» պաշտոնական ներկայացուցիչները հավաստում են, որ Հյուսթոնի դատարանի որոշման ժամկետն ավարտվում է միայն դեկտեմբերի 31-ին, բայց մինչեւ այդ էլ «Յուկոսի» ակտիվները գտնվում են ամերիկյան դատարանի պաշտպանության տակ հայց ներկայացնելու օրվանից, այսինքն՝ դեկտեմբերի 14-ից:

Այնն դեպքում, ոչ միայն ռուսաստանյան մասնագետները, այլեւ եվրոպական մի շարք իրավաբաններ Հյուսթոնի դատարանի որոշումն ընդունում են որպես միջամտություն այլ երկրի օրենսդրության մեջ, որը ոչ միայն հաշվի չի առնում Ռուսաստանի ինքնիշխանությունը, այլեւ կարող է որակվել որպես միջազգային նորմերի խախտում:

Որեւէ խնդիր ամերիկյան դատարանի հետ չունենալու համար թերեւս «Գազպրոմը», ըստ վերլուծաբանների, կնախընտրի ստեղծել մեկ այլ կազմակերպություն՝ տարբեր «Գազպրոմնեֆտ» ընկերությունից: Մյուս կողմից, նախագահ Պուտինի վերջերս արված հայտարարության հիման վրա արվում են ենթադրություններ, թե «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի աճուրդաճանաճյալ բաժնետոմսերի տարբերին կարող է մասնակցել չինական էներգետիկ կորպորացիան:

Ոչ պաշտոնական տվյալների համաձայն, «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ի սեփականատեր ընկերության բաժնետոմսերի 30 տոկոսը կլինի չինացիներինը, 50 տոկոսը՝ «Գազպրոմ»-ինը, 20 տոկոսը՝ «Սուրգուտնեֆտեգազ»-ինը: Առաջին հայացքից, եթե ի վերջո «Յուգանսկնեֆտեգազ»-ը հայտնվի պետության ձեռքում, ապա ռուսաստանյան կառավարությունը ունենալով իմունիտետ (այլ երկրի դատարանում նրա նկատմամբ հայց չի ներկայացվում) որպես ինքնիշխան պետություն չի կարող հետապնդվել դատարանով:

Մյուս կողմից, «Յուկոսի» իրավաբանները նշում են, թե ԱՄՆ դատարանը կարող է հանել իմունիտետը, եթե հարցը վերաբերում է առեւտրային գործունեությանը: Այս դեպքում էլ պարզ չէ, թե պետական ընկերություն «Ռոսնեֆտ»-ի գործունեությունն արդյոք կհամարվի՞ այդպիսին:

Ինչեւէ, անկախ սցենարի հեղինակի եւ դերակատարների ով լինելուց, նման իրավիճակը բացասաբար է անդրադառնում երկրի ներդրումային իրավիճակի վրա: Մասնավորապես, օրինակ, գերմանական թերթերը գրում են, թե ամեն մի երկիր պետք է ներդրումներ գրավի իր թափանցիկությամբ եւ «խաղի հստակ կանոններով», մինչդեռ, ըստ «Վելտ» գերմանական թերթի, «Կրեմլը տարօրինակ ներկայացում է բեմադրում, որից յուրաքանչյուր ներդնող դողէրոցքի մեջ կընկնի»:

Ներդրումային քաղաքականության ու առկա իրավիճակի համար պակաս ազդեցիկ չէ նաեւ այն, որ երեկ երեկոյան խուզարկություն է իրականացվել «Յուկոսի» մոսկովյան գրասենյակում՝ հարկային ստուգումների շրջանակներում: Ինչպես հաղորդում է «Ինտերֆաքսը», ստուգումները իրականացվում են հարկային պարտավորությունների 2001-2002 թթ. համար:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Քրդերն անկախության հայցով դիմում են ՄԱԿ-ին

Դեկտեմբերի 23-ին թուրքական «Յենի շաֆաք» թերթը «Քրդերն անկախության հայտ են ներկայացնում» խորագրով անդրադառնում է քրդական վերջին նախաձեռնությանը: Դա, ըստ թերթի, սկզբնավորվել է Հյուսիսային Իրաքում, որտեղ քրդերն անկախ քրդական պետություն ստեղծելու հայցով նախապես ստորագրահավաք էին կազմակերպել՝ հավաքելով 1 մլն 700 հազար ստորագրություն:

Դեկտեմբերի 23-ին նրանք Հյուսիսային Իրաքում անկախ քրդական պետություն ստեղծելու հայցով հանրաքվե անցկացնելու համար գրավոր դիմում են ներկայացնում ՄԱԿ-ին՝ կցելով 1 մլն 700 հազար քրդի ստորագրություն:

Հանրաքվեի խնդրանքով դիմումը ՄԱԿ-ին ներկայացնող քրդական նախաձեռնող խումբը հայտարարել է, որ քրդերը էթնիկապես, մշակույթով եւ գաղափարախոսությամբ էապես տարբերվում են արաբներից, նրանք 80 տարի շարունակ արաբների ճնշման տակ են, հետեւաբար հանրաքվեով պետք է ստանան ընտրության իրավունք՝ մնա՞լ Իրաքի կազմում, թե՞ ստեղծել անկախ պետություն:

Նախաձեռնող խումբը միաժամանակ տեղեկացրել է, որ ՄԱԿ-ի ներկայացրած դիմումի պատճենը հանձնվել է Իրաքի ժամանակավոր կառավարությանը:

Վարչապետ Էրդողանը շնորհավորում է Թուրքիայի քրիստոնյաներին

Շնորհավորանքի մասին դեկտեմբերի 22-ի համարում տեղեկացրել է թուրքական «Միլիեթ» թերթը: Ըստ տեղեկության, Թուրքիայի վարչապետն իր ուղերձում մասնավորապես ասել է. «Անկեղծ զգացումներով շնորհավորում եմ երկրում քրիստոնեություն դավանող մեր բոլոր քաղաքացիների Սուրբ Ծնունդը: Մարդկանց միջեւ բարեկամության եւ համերաշխության զգացումները խթանող, հույս, սեր եւ հանդուրժողականություն սերմանող տոներն այն յուրահատուկ օրերն են, որոնք ամրապնդում են հասարակական կառուցվածքը: Ես այս զգացումներով իմ ազգի անունից միանում եմ մեր քրիստոնյա քաղաքացիների Սուրբ Ծննդյան ուրախությանն ու ոգեւորությանը: Ցանկանում եմ, որ Սուրբ Ծնունդը համերաշխություն եւ երջանկություն բերի մեր քրիստոնյա քաղաքացիներին, քրիստոնյա աշխարհին եւ համայն մարդկությանը»:

Հ. Չ.

Իրաքի 3-րդ քաղաք Մոսուլը շրջափակված է

Մեծությամբ Իրաքի 3-րդ քաղաք Մոսուլը շրջափակված է ամերիկյան զորքով: Պատճառը դեկտեմբերի 21-ին այնտեղ կատարված խոշոր ահաբեկչությունն է: Այս կապակցությամբ «Ազգն» արդեն գրել է, որ «Օլիմպիա» ռազմակայանում տեղի ունեցած պայթյունից զոհվել են 24 եւ վիրավորվել 60 անձինք: Ճշտված տվյալների համաձայն, 24 զոհերից 19-ն ամերիկացի զինծառայողներ են:

Սիրիական «Սանա» լրատվական գործակալությունը հաղորդում է, որ ամերիկյան ծովային հետեւակը եւ ազգային գվարդիայի ստորաբաժանումները շրջափակել են Մոսուլի արեւմտյան եւ հարավարեւելյան շրջանների բնակելի թաղամասերը եւ այնտեղ շուրջկալներ են անցկացնում:

Ականատեսների վկայությունների համաձայն, Մոսուլում պարետային ժամ է հաստատված: 700-հազարանոց քաղաքն ասես անկենդան լինի: Բնակչության մեկ երրորդը լքել է տները, վախենալով ամերիկացիների պատժիչ գործողությունների ընդլայնումից եւ ապստամբների պատասխան գործողություններից: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը տեղեկացնում է, որ ԱՄՆ զինվորական հրամանատարությունն ուժեղացրել է Մոսուլի փողոցների պարեկությունը:

Պենտագոնը խոստովանել է, որ Մոսուլի ամերիկյան ռազմակայանում պայթեցումն իրականացրել է մահապարտ ահաբեկիչը: Այդ մասին մամլո ասուլիսում հայտարարել են ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը եւ գեներալ Ռիչարդ Մայերսը: Վերջին տվյալների համաձայն, ամերիկյան ռազմակայան թափանցած ահաբեկիչն իր վրա ունեցել է ինքնաշեն պայթուցիկ սարք:

Հիշեցնենք, որ Մոսուլում գոյություն ունի հայկական փոքրիկ, բայց շատ հին գաղութ: Օրեր առաջ ռումբ էր տեղադրվել հայոց եկեղեցու առջեւ, որից մեծապես տուժել էր կառույցը:

Ուկրաինային չեն ընդունի Եվրոմիություն

Ուկրաինան չի դառնա Եվրոմիության անդամ: Այդ մասին «Էխո Մոսկվի» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում հայտարարել է Բելգիայի արտգործնախարար Կարել դե Գուխտը:

Նա պարզաբանել է, որ Եվրոմիությունն Ուկրաինայի հետ արդեն կնքել է բարիդրացիության պայմանագիր: Նախարարի խոսքերով, դա ենթադրել է տալիս, որ Կիեւը չի հավակնի ԵՄ անդամակցության:

«Ես գտնում եմ, որ Ուկրաինայի կոչումն է մնալ անկախ պետություն, որը բոլոր նախադրյալներն ունի շատ լավ հարաբերություններ պահպանելու ինչպես Եվրոմիության, այնպես էլ Ռուսաստանի հետ», ընդգծել է Կարել դե Գուխտը:

Ավելի վաղ Ուկրաինայի նախագահության թեկնածու Վիկտոր Յուշչենկոն առաջարկել էր Եվրոմիությանն իր երկրի անդամակցության քառափուլ ծրագիր:

Նրա խոսքերով, Ուկրաինան նախ պետք է ճանաչվի շուկայական տնտեսություն ունեցող երկիր եւ ընդունվի Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպություն: Հաջորդ փուլերում Ուկրաինան պետք է ստանա ԵՄ ասոցացված անդամի կարգավիճակ եւ հետո միայն դառնա միության լիիրավ անդամ: Յուշչենկոն իր այս ծրագիրը շարադրել էր Լոնդոնի «Ֆայնենշըլ թայմս» թերթին տված հարցազրույցում:

Ուկրաինայի ԵՄ անդամ դառնալու գաղափարին օրերս հավանություն էր տվել Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը: Նրա խոսքերով, «եթե Ուկրաինան ուզում է անդամակցել Եվրոմիությանը, եթե նրան ընդունում են, ապա մենք պետք է միայն ուրախանանք»:

Պ. Ք.

Մշակույթ

Այս տարին նույնպես հասցնում ենք իր ավարտին: Տարվա վրա տարի ենք գումարում: Ու այս օրերին, երբ տարվա մեր լի ու սին օրերն ենք ուզում հիշել, երբ մեր արածն ու չարածն ենք կշռում, ինքներս մեզ համոզում ենք, որ այս մի տարին էլ արդեցինք հետաքրքիր, հասկացեք մշակույթի ոլորտի մարդիկ: Որքան էլ ասեն, թե արվեստի՝ թատրոնի, կինոյի, երաժշտության, գրականության ժամանակներում չենք ապրում (դեռ տեսությունն իր սուղ բյուջեի 1 տոկոսից էլ պակաս ծախսեր կատարելու հնարավորություն ունի), միեւնույն է, ոռնկում-գտնվում են միջոցներ հոգեւոր ինքնասպանությունից փրկվելու համար: Բայց, քանի որ տարեմուտը երդվյալ հռետեսի համար չէ, ուստի փորձենք մեր ամանորյա հոգեւոր սեղանին դնել այն սկուտեղը, որում ըն-

ձացումը հեռացեց, այնուամենայնիվ, պարզիին կայացան «Գայանե» բալետի, իսկ մայիսին «Անուշ» օպերայի նոր բեմադրություններից շրեմիերաները: «Մեր թատրոնը դանդաղորեն, բայց մտնում է սովորական հունի մեջ, ասաց **Կամո Հովհաննիսյանը**: Եվ 2005 թվականի համար մենք մեծ ծրագրեր իրականացնելու տրամադրություն ունենք»: Սանկտ Պետերբուրգից հրավիրված մասնագետները Երեւանում կիրականացնեն Սերգեյ Ռախմանինովի «Ալեկոյի» եւ Պյոտր Չայկովսկու «Իոլանտայի» բեմադրությունները: Պատրաստվում է Ալեքսանդր Հարությունյանի «Սայաթ-Նովա» օպերայի նոր բեմադրությունը: Վերականգնվելու են «Տրուբադուր», «Դոն Կիխոտ», «Կարմեն», «Պոդիկտոս» բեմադրությունները: Տարիներ առունակ օպերային թատրոնի բե-

դես եկավ ռուս հայտնի նկարիչներից մեկը՝ Ռուսաստանի նկարիչների միության նախագահ Վալենտին Սիդորովը: Մեծ շուքով նշվեց մեր ավագ սերնդի նկարիչներից Էդուարդ Իսաբեկյանի ծննդյան 90-ամյակը: Առաջին անգամ Հայաստանում ներկայացվեց ֆրանսահայ նկարչուհի Ասիլվան: Այս ցուցահանդեսները, որոնց կազմակերպումը կարեւորում է Հայաստանի նկարիչների միության նախագահը, լայնորեն լուսաբանվեցին նաեւ «**Ազգի**» էջերում:

2005 թվականի համար եւս միությունը բազմաթիվ ծրագրեր ունի: Իհարկե, անչափ կարեւոր են լինելու մարտ-ապրիլ-մայիս ամիսները, երբ նշվելու է Հայոց մեծ եղեռնի 90-ամյակը:

Այո, նկարիչների միությունն ապրում է

Վերջին վկայությունը Ստանիսլավսկու անվան Երեւանի ռուսական դրամատիկական թատրոնի հյուրախաղերի հիանալի մեկնաբանություններն էին Հ-2 հեռուստաալիքով: Բայց, իհարկե, Յակոբ Ղազանչյանի հիմնական գործն իր ղեկավարած թատրոնում է:

2004 թվականին Պատանի հանդիսատեսի թատրոնը 5 նոր բեմադրություն ներկայացրեց. Ալեքսանդր Վամպիլովի «Ավագ որդին», Ժաֆի Շարդի «Կնոջս անունը Մորիս է», Մանուել Ադամյանի «Մահապարտը», Յակոբ Ղազանչյանի բեմադրած «Մեկն թակարդ կամ փորձում ենք Համլետ» եւ ամանորյա «Ուղիղ հարյուր համբույրը» (պրեմիերան կայացավ հենց այս օրերին):

2005-ին թատրոնն առավել հետաքրքրական ծրագրեր ունի: Կարեն Ջանիբեկյանի հետ Յա-

«Երբ չես ուզում մեռնել, քեզ սպանել հնարավոր չէ»

Տարեմուտի խոհեր՝ ուրախ եւ ոչ այնքան ուրախ

տիր մրգեր են, խոսենք այն մարդկանց հետ, ովքեր ողջ տարին մեր աչքի առաջ էին ու գործ էին անում, իրենց գործը: Փառք Աստծո, քաղաքական սրացումների ժամանակները 2004-ին մի փոքր թեթեւ տարան մշակույթի գործիչները: Քաղաքական հայտարարությունների տակ ստորագրություններ դնելու կարիք չզգացվեց, քաղաքական ապաշնորհ ներկայացումներ ու հանդեսներ անելու հասարակական պահանջ չզգացվեց, թեեւ մոլեռանդ հեղափոխականները չցանկացան թափը կորցնել: Փառք Աստծո, օդը մաքրվում է, թեեւ՝ դանդաղկամաց, բայց մաքրվում է, եւ արտիստն իր բեմն է ելնում, գրողը դանդաղորեն մտնում է իր մեջ հրապարակախոսի լարված ջիղը եւ գիրք գրելու է նստում, թատրոնները արտասահմանյան հյուրախաղերի են մեկնում, մեր ճանաչված արվեստագետները դրսից մրցանակներ, պատվոգրեր, շնորհակալագրեր են բերում...

Այս օրերին մենք տարբերաբար հանդիպում ենք մշակութային կազմակերպությունների եւ օջախների ղեկավարների հետ, նրանց խնդրում կշռել տարվա ընթացքում արածը, իհարկե, զերծ մնալով մեկնաբանություններից եւ եզրակացություններից:

Հայաստանի ազգային օպերային թատրոնի տնօրեն **Կամո Հովհաննիսյանը** մեր զրույցի ժամանակ ասաց, որ թեեւ թատրոնի բեմի մեծածավալ նորոգումը որոշ ծրագրերի իրակա-

մում հաջողությամբ ներկայացվել է Էդգար Հովհաննիսյանի «Անտունի» բալետը: Բեմադրության հեղինակ, մեր հռչակավոր բալետմեյստեր Մախիմ Մարտիրոսյանը 2005-ի ապրիլին, Հայոց մեծ եղեռնի 90-ամյակի օրերին կրկին բեմ է բարձրացնելու այս ստեղծագործությունը՝ նոր մշակումով:

Հայաստանի նկարիչների միությունը 2004 թվականին եւս իր գործն արեց, նախ եւ առաջ՝ իր գործը, այսինքն՝ ցուցահանդեսներ կազմակերպեց եւ մեզ մոտ՝ Հայաստանում, եւ արտասահմանում: Իսկ Երեւանում կազմակերպված ցուցահանդեսները հետեւում էին մեկը մյուսին: «Անչափ հագեցած ու ծանրաբեռնված տարի եղավ մեր նկարիչների համար 2004-ը, մեզ զրույցի ժամանակ ասաց Հայաստանի նկարիչների միության նախագահ **Կարեն Աղամյանը**: Ցուցադրվելու, հասարակությանը հավելտնու լինելու համար մեր նկարիչները շատ բան ունեին եւ մեծ էլ ցանկություն: Մեր միությունը ստիպված եղավ մերժելու 18 դիմում՝ անհատական կամ խմբակային ցուցահանդես կազմակերպելու: Ժամանակի մեջ չէինք կարողանում տեղավորվել»: Գարնանը Հայաստանի արվեստասերներին ներկայացան Արցախի նկարիչները, իսկ մեկ-երկու ամիս անց՝ նաեւ Ջավախքի մեր հայրենակից արվեստագետները: Մայիս ամսին Երեւանում անհատական ցուցադրությամբ հան-

ստեղծագործական լիարյուն կյանքով: Սակայն, թեկուզ տարեմուտի այս տոնական օրերին չենք կարող չնշել այն փաստը, որ մայրաքաղաքի գլխավոր ցուցասրահներից երկուսը՝ Երեւանի նկարչի տան երկու սրահները ծմռան ամիսներին պարզապես անօգտագործելի են դառնում տարական պայմաններից մեկի բացակայության պատճառով: Ջեռուցում չկա... Չգիտենք, ինչ են մտածել մշակութային ծրագրերի իրականացման համար Լինսի հիմնադրամի միջոցները բաշխողները, բայց հույս ունենք, որ նկարչի տան ջեռուցման հարցն ի վերջո, ինչ-որ մեկի բարեհաճությամբ կլուծվի: Ասում են, հույսը վերջինն է մեռնում:

Արդեն մի քանի տարի է, ինչ հայ մշակութային կյանքում զգալի դերակատարում ունի միջին սերնդի մեր հետաքրքրական արվեստագետներից մեկը՝ **Յակոբ Ղազանչյանը**: Երեւանի պատանի հանդիսատեսի թատրոնի գեղարվեստական ղեկավարը ոչ միայն միջազգային փառատոների է տանում իր եւ ուրիշ թատրոնների արտիստական խմբերին եւ հետ վերադառնում մրցանակներով, այլեւ թատերագետի ու թատրոնի մեկնաբանի դժվար առաքելություն է տանում:

Հեռուստատեսային նրա հաղորդումները, հանդիպումները անվանի արվեստագետների, արտիստների, թատերական գործիչների հետ միշտ էլ հետաքրքրություն են առաջացնում:

կոբ Ղազանչյանը բեմադրելու է Ռոբերտո Կոսսիի «Տատը», իսկ Արմեն Սանթրոսյանը բեմ է հանելու իր պիեսը՝ «Կախարդական սրինգը»: Պատանի հանդիսատեսի թատրոնը վաղուց արդեն դադարել է սոսկ պատանիների ու աղջիկների համար թատրոն լինելուց, այսինքն՝ շատ ավելի բարդ գործեր են ներկայացվում: Դրանցից մեկը լինելու է Էդուարդ Ռադծինսկու «Ներոնի եւ Սենեկայի ժամանակների թատրոնը» բարդ հոգեբանական գործը: Իսկ առավել պատասխանատու ու դժվար գործ է Ռիչարդ Կալինոսկու հանրահայտ գործը՝ «Գազանը լուսնի վրա», որն արդեն բեմադրել են աշխարհի շատ ու շատ հեղինակավոր, այդ թվում նաեւ Ստանիսլավսկու անվան Երեւանի ռուսական թատրոնը: Այս բեմադրությունը հանդիսատեսի դատին կհանձնվի 2005-ի ապրիլին...

Տարեվերջյան մեր կարճատեւ հանդիպումները սոսկ այսքանով չեն ավարտվել: Հույս ունենք, որ կկարողանանք մեր ընթերցողին ներկայացնել մեր մյուս հանդիպումները եւս:

Տարիներ առաջ մեծն Վիլյամ Սարոյանի հետ հանդիպումներից մեկի ժամանակ այս մեծ մարդն ասաց. «Երբ չես ուզում մեռնել, քեզ սպանել հնարավոր չէ»: Խոսքը հայ մշակույթի մասին էր: Այս դեպքում խսկապես խոսքը գալիս, իր տեղն է ընկնում:

ՄԱՐԳԱՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Մայր բուհի հիմնադիր ֆակուլտետը 85 տարեկան

1918 թ.-ի Հայաստանի առաջին հանրապետության հիմնահարցերից մեկը գիտության զարգացումն էր, որի փաստացի դրսեւորումը 1919-ին Երեւանում համալսարան եւ առաջին հերթին պատմալեզվագրական բաժին բացելու նախարարների խորհրդի որոշումն էր: 1920-ին Ալեքսանդրապոլում սկսված համալսարանական դասընթացներն անցկացնում էինականավոր գիտնականներ Մ. Աբեղյանը, Ստ. Մալխասյանը, Գր. Ղափանցյանը, Հր. Աճառյանը, Հ. Մանանդյանը, Ա. Տերտերյանը: 30-ականների կեսերին ֆակուլտետը բաժանվում է պատմության եւ բանասիրական մասնաճյուղերի:

Մայր բուհի հիմնադիր ֆակուլտետի 85-ամյակը երեկ նշվեց համալսարանի մեծ դահլիճում՝ ռեկտոր Ռադիկ Մարտիրոսյանի ողջույնի եւ բացման խոսքով: Դեկան Արծրուն Ավագյանը ֆակուլտետի 85-ամյա ուղին ներկայացնելով՝ համառոտ անդրադարձավ դրա ստեղծման պատմությանը, կարեւորեց ֆակուլտետի, իհրավի, անգնահատելի նպաստը հայ ժողովրդի մտավոր եւ գիտական կյանքում, սերունդներին հայեցի դաստիարակելու եւ կրթելու առաքելությունը: Պատմալեզվագրական բաժնից են հետագայում սերվել եւ գործել սկսել ռոմանագերմանական, արեւելագիտական, ռուսական բանասիրական, վերջին տարիների՝ ժուռնալիստական ֆակուլտետները ու Բրյուսովի անվան ռուսաց եւ օտար լեզուների համալսարանը: Ֆակուլտետը դարձավ գրականագիտությունն ու լեզվաբանությունը զարգացնող կրթական լուրջ դարբնոց՝ տալով այնպիսի նշանավոր մտավորական գործիչներ եւ գրողներ, ինչպես Մ. Մկրյանը, Էդ. Աղայանը, Գ. Սեւակը, Գ. Ջահուկյանը, Հ. Չիրաքը, Պ. Սեւակը, Վ. Դավթյանը, Ս. Կապուտիկյանը, Լ. Հախվերդյանը, Հր. Թամրազյանը, Ս. Աղաբաբյանը, Ա. Կոստանդյանը եւ շատ ուրիշներ:

Ա. Ավագյանն անդրադարձավ ֆակուլտետի ուսումնական եւ գիտական գործունեությանը, այսօր գործող 7 ամբիոններին, նաեւ նրանց հրատարակչական աշխատանքներին: Մասնավորապես կարեւորվեց նախընթաց ժամանակներում եւ ներկայում հայոց լեզվի ամբիոնի կատարած բառարանագիտական աշխատանքների դերը (Աշոտ Սուքիասյանի «Հայոց լեզվի հոմանիշների բացատրական բառարանը» արժանացել է պետական մրցանակի):

Հոբելյանական հանդիսությանը ներկա էին եւ ողջույնի խոսքեր հղեցին այսօր պետական կառույցներում եւ գիտամշակութային հաստատություններում պատասխանատու պաշտոններ զբաղեցնող, ֆակուլտետի շրջանավարտներ՝ ՀՀ կրթության նախարար Ս. Եղիազարյանը, մշակույթի նախարար Հ. Հովհաննիսյանը, ԳԱԱ փոխնախագահ Վլ. Բարխուդարյանը, ՀԳՄ նախագահ Լեւոն Անանյանը, գրականության ինստիտուտի տնօրեն Ազատ Եղիազարյանը, ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկան Գ. Անանյանը, կոնսերվատորիայի պրոռեկտոր Լ. Տոնոյանը, «Գրական թերթի» խմբագիր Ն. Ադալյանը, ռոմանագերմանական ֆակուլտետի դեկան Կարո Կարապետյանը:

Ի գնահատումն բազմամյա գիտական եւ մանկավարժական վաստակի, Ս. Երիցյանը «Ոսկե մեդալով» պարգեւատրեց բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսորներ Գ. Ջահուկյանին եւ Հ. Բարսեղյանին: Պատվոգրերով եւ շնորհակալագրերով պարգեւատրվեցին ֆակուլտետի երկարամյա դասախոսներ Ա. Ավագյանը, Լ. Հովսեփյանը, Լ. Եզեկյանը, Ժ. Քալանթարյանը, Ա. Շառոյանը:

Գեղարվեստական հայտագիրը ներկայացրին ֆակուլտետի գիտամշակութային ակումբի ուսանողները, եզրափակեց «Տոհմիկ» երգչախումբը՝ Խորեն Պալյանի ղեկավարությամբ:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Լազար Նաճարյան-Գալուստ Գյուլբենկյան վարժարանի 50-ամյակը

1954 թ. 83 աշակերտով՝ մանկապարտեզով եւ թերի նախակրթարանով Հալեպում իր կրթական գործունեությունը սկսեց Լազար Նաճարյան վարժարանը, որ հետագայում համալրվեց Գ. Գյուլբենկյան երկրորդական բաժնով եւ այսօր արդեն շուրջ 1600 աշակերտությամբ նշում է իր հիմնադրման 50 տարին:

«Նոր օր» շաբաթաթերթի ընդարձակ հոդվածում նշվում է, որ վերջերս «Ռիայեթ էլ Շաբաբ» մարզադաշտում 4000 հանդիսականներ վայելեցին բացառիկ ներշնչանքով կազմակերպված հոբելյանական տոնախմբության մթնոլորտը:

Արաբերեն բացման խոսքով ելույթ ունեցավ վարժարանի պետական տնօրեն Ուսամա Ուաֆային, հայերենով՝ տնօրեն Ավետիս Պագգալյանը:

Գեղարվեստական ճոխ հայտագիրը ներկայացրին ՀԵԸ նորակազմ «Անդրանիկ» պարախումբը, երգչուհիներ Հուրի Աբարդյանը, Թամար Ինճեյանը, Ցոդիկ Երեցյանը, Նանոր Միքայելյանը: Հուզիչ ու խանդավառ մթնոլորտի մեջ վարժարանի 60 վաստակաշատ ուսուցիչներ պարգեւատրվեցին հուշամեդալներով միության Սիրիայի շրջանային հանձնաժողովի ատենապետ Մելքոն Շամամյանի, կրթական հանձնախմբի ատենապետ Ներսես Ներսոյանի կողմից:

Հաջորդ օրը ՀԲԸՄ-ի Նազարյան սրահում տեղի ունեցավ տոնախմբության երկրորդ միջոցառումը՝ եզրափակիչ պաշտոնական հանդիսությունը՝ գաղութի 3 համայնքապետների, Հալեպում ՀՀ գլխավոր հյուպատոս Արմեն Մելքոնյանի, քույր միությունների, կազմակերպությունների ու վարժարանների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

Հանդիսավար Յակոբ Միքայելյանը, արաբերենով եւ հայերենով բացման խոսքից հետո, ընթերցեց ՀԲԸՄ-ի նախագահ Պերճ Սեդրակյանի ողջույնի խոսքը, ցուցադրվեց պարոնի ալորյան պատկերող տեսաերիզ: Ատյա Նվարդ Դարաքչյանը ներկայացրեց միության խոսքը՝ ՀԲԸՄ-ի պատմության մեջ կարեւորելով կրթության նշանակությունը: Օրվա գլխավոր բանախոսը՝ վարժարանի նախկին երկարամյա տնօրեն Երվանդ Ակիշյանը, անդրադարձավ վարժարանի կենսագրությանն ու գործունեությանը: Նա ոգեկոչեց վարժարանների բարերարների հիշատակը, առաջարկելով կրթօջախի նվիրյալ ուսուցիչներին սատար կանգնել, երաշխավորելով նրանց վաղվա օրվա ապահովությունը:

Գեղարվեստական հայտագրի ավարտին բեմ հրավիրված Բերիո թեմի առաջնորդ Շահան Ծ. Վ. Սարգիսյանը օրհնեց եւ ընթերցեց Գարեգին Բ վեհափառ հայրապետի եւ Արամ Ա կաթողիկոսի սրբատառ կոնդակները, որոնք հանձնվեցին կրթական հանձնախմբի ատենապետ Ներսես Ներսոյանին:

Հանդիսությունն ավարտվեց «Լա Փալմա» բացօթյա ճաշարանում խրախճանք-պարահանդեսով:

Երեկույթի հանդիսավարը Յակոբ Միքայելյանն էր, իսկ հոբելյանական խորհրդանիշը՝ 50 մոմերով զարդարված կարկանդակը:

Մ. Թ.

Մեր վաղվա համարում

«Ազգի» հաջորդ համարը լույս կտեսնի 18 էջով, որի 8 էջերը կկազմեն թերթի հերթական ներդիրը, որը ընթերցողական շրջանակներում հետզհետե ավելի մեծ ընդունելություն է գտնում: Ներդիր էջերում հոդվածներ ունեն գեղանկարիչ Յակոբ Յակոբյանը, գրող, թարգմանիչ Կարպիս Սուրենյանը, ճարտարապետ Զիմ Թորոսյանի մտորումները կներկայացնի Մելանյա Բադալյանը, Հարություն Վրդ. Պզտիկյանը կպատմի Իտալիայում լույս տեսած մի նոր գրքի մասին, իսկ քաղաքագետ դոկտ. Լյուդվիգ Կարապետյանը կներկայացնի մեր տարածաշրջանի մասին իր վերլուծությունը:

Մրցաշրջան-2004-ը թվերով եւ փաստերով

Սուր մրցակցություն ռմբարկուների պայքարում

Հայաստանի առաջնություններում վաղուց նման սուր ու անզիջում մրցապայքար չէր ծավալվել առաջնության լավագույն ռմբարկուի կոչման համար: Ի վերջո, այդ պայքարում հաջողությունն ուղեկցեց փյունիկցիներ Էդգար Մանուչարյանին ու Գալուստ Պետրոսյանին (21-ական գնդակ): Սա առաջնություններում երկրորդ դեպքն է, որ ռմբարկուների ցուցակը գլխավորեցին երկու ֆուտբոլիստներ: Նման դեպք գրանցվել էր 1993 թ., երբ լավագույն ռմբարկու էին ճանաչվել ՀՄԸՄ-ի հարձակվող Գեղամ Հովհաննիսյանը եւ «Բանանցի» ֆուտբոլիստ Անդրանիկ Հովսեփյանը՝ խփելով 26-ական գնդակ: «Փյունիկի» ֆուտբոլիստները 7-րդ անգամ են լավագույն ռմբարկու ճանաչվում: 2-ական անգամ առաջնության ամենադիպուկ ֆուտբոլիստի կոչմանն են արժանացել «Բանանցի», «Ցեմենտի», «Շիրակի», մեկական անգամ՝ «Արարատի» եւ «Դվինի» ներկայացուցիչները: Ֆուտբոլիստներից 3-ական անգամ ռմբարկու են դարձել փյունիկցի Արմեն Ավետիսյանը եւ Արա Հակոբյանը:

17-ամյա Էդգար Մանուչարյանը դարձավ Հայաստանի առաջնությունների ամենաերիտասարդ ռմբարկուն: Մինչ այդ 1998 թ. «Դվինում» հանդես եկող 18-ամյա Արա Հակոբյանին էր պատկանում ռեկորդային ցուցանիշը, որն այդ տարի դարձել էր 20 գոլի հեղինակ: Արան արդյունավետության բացարձակ ռեկորդի հեղինակ է (2003 թ.՝ 45 գնդակ):

Ընդհանրապես ընթացիկ մրցաշրջանում բարձր արդյունավետությամբ աչքի ընկնելն անհամեմատ դժվար էր, որի հետեւանքով միայն 6 ֆուտբոլիստի հաջողվեց խփել 10 եւ ավելի գնդակ: Մինչդեռ անցյալ տարի նման հաջողության հասած ֆուտբոլիստների թիվը կրկնակին էր: Նույնը վերաբերում է նաեւ «հեթ-տրիկներին»: Այս տարի գրանցվեց ընդամենը 7 «հեթ-տրիկ», մինչդեռ անցյալ տարի

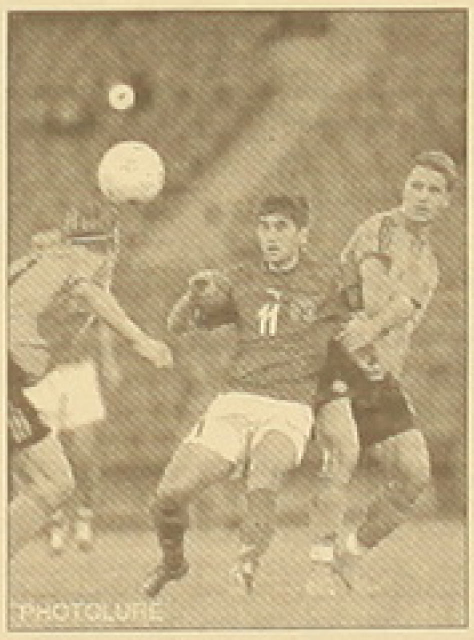

միայն Արա Հակոբյանը 9 անգամ նման հաջողության էր հասել: Սամվել Մելքոնյանը դարձավ 4 գոլի հեղինակ: 2 «հեթ-տրիկ» է իր օգտին գրանցել Էդգար Մանուչարյանը, մեկական՝ Գալուստ Պետրոսյանը, Դավիթ Գրիգորյանը, Նշան Էրզրումյանը եւ Միեր Ավանեսյանը:

ՀՀ առաջնությունների 10 լավագույն ռմբարկուները

1. Արմեն Ավետիսյան	150
2. Արթուր Պետրոսյան	125
3. Տիգրան Եսայան	123
4. Արա Հակոբյան	114
5. Գեղամ Հովհաննիսյան	111
6. Վահե Յաղմուրյան	104
7. Արման Քարամյան	100
8. Շիրակ Սառիկյան	96
9. Միեր Ավանեսյան	89
10. Արթուր Քոչարյան	88

Գառնիկ Հովհաննիսյանն ամենահուսալի դարպասապահն է

Ութ թիմերի դարպասի պաշտպանությունը վստահվել է 21 դարպասապահի: Եթե «Արարատում» եւ «Շիրակում» առաջնության ողջ ծանրությունն իրենց ուսերին տարան Նենադ Ռադաջան ու Ռայմոնդ Զաղոյանը, ապա «Բանանցում», «Կոտայքում» ու «Կիլիկիայում» հանդես եկան 4-ական դարպասապահ: «Միկայում» դարպասը պաշտպանեցին 3 դարպասապահներ, «Փյունիկում» ու «Դինամո-Զենիթում»՝ 2-ական:

Միջինը մեկ խաղում բաց թողած գոլերի քանակով առաջնության ամենահուսալի դարպասապահը Գառնիկ Հովհաննիսյանն է («Միկա»)՝ 0,71 (10 գոլ 14 խաղում): Միջինը մեկ խաղում մեկ գոլից պակաս են բաց թողել նաեւ Նիկոլայ Սարգսյանը՝ 0,77 (7:9), Արտուր Բեսեն՝ 0,78 (18:23) եւ Գեւորգ Կասպարովը՝ 0,83 (10:12):

Դարպասն անընդմեջ անառիկ պահած րոպեների քանակով լավագույն արդյունքն ունի Ռադաջան (331 րոպե): «Արարատի» դարպասապահը բոլորից հաճախ՝ 12 անգամ դարպասը պահել է անառիկ: Հարություն Աբրահամյանն անցկացրած խաղերի քանակով յուրօրինակ ռեկորդակիր է դարպասապահների շրջանում (208 խաղ):

Կանանց արգելվում է տղամարդկանց թիմերում խաղալ

Մեքսիկայի ֆուտբոլի 2-րդ դիվիզիոնի «Սելայա» ակումբը ցանկանում էր պայմանագիր կնքել երկրի կանանց ազգային հավաքականի հարձակվող Մարիբել Դոմինգեսի հետ: Սակայն ՖԻՖԱ-ն արգելեց Դոմինգեսին հանդես գալ տղամարդկանց թիմում, նշելով, որ հստակ սահմանազատում գոյություն ունի տղամարդկանց ու կանանց ֆուտբոլի միջեւ, եւ այդ արգելքը գործում է ցանկացած կարգի մրցումներում:

Սա գեղեցիկ սեռի ներկայացուցիչներին տղամարդկանց թիմում ընդգրկելու առաջին փորձը չէ: Անցյալ տարի իտալական «Պերուջան» ցանկանում էր թիմում ընդգրկել Շվեդիայի լավագույն ֆուտբոլիստուհի Հաննա Յունգբերգին եւ գերմանուհի Բիրգիտ Պրինցին, սակայն այդ գործարքները տեղի չունեցան:

Չնայած համեմատական այս անհաջողություններին, կանայք, այնուամենայնիվ, փորձում են ներխուժել տղամարդկանց մարզական աշխարհ: Այսպես, ամերիկացի բասկետբոլիստուհի, օլիմպիադա-2000-ի չեմպիոնուհի Դելիշա Միլթոն-Ջոնսը գլխավորում է ամերիկյան բասկետբոլի ընկերակցության «Լոս Անջելես սպարզ» տղամարդկանց թիմը: Դա բասկետբոլի պատմության մեջ 3-րդ դեպքն է, որ կին մարզիչը գլխավորում է պրոֆեսիոնալ թիմը: Այս տարվա փետրվարին մեքսիկական ֆուտբոլի պատմության մեջ առաջին անգամ բարձրագույն խմբի առաջնության հանդիպումը սպասարկեց կին մրցավար Վիրխինիա Տովարը: 35-ամյա մրցավարը Լատինական Ամերիկայի ՖԻՖԱ-ի միակ կին մրցավարն է:

Եվրոպայում եւս գեղեցիկ սեռի ներկայացուցիչները ձգտում են հետ չմնալ տղամարդկանցից: Ավստրիայի հոկեյի առաջնության 3-րդ լիգայի «Ֆեյերվեր» թիմի դարպասը պաշտպանում է 33-ամյա Բարբարա Ցեմանը, որը նախկինում երկրի չեմպիոն «Սեյբրս» կանանց թիմի դարպասապահն էր: Իսկ առաջին կին դարպասապահը, որ հանդես է եկել հոկեյի տղամարդկանց թիմում, կանադացի Մանոն Ռոմեն է: 1992 թ. նա «Տամպա Բեյ Լայթնինգ» թիմի կազմում հանդես է եկել «Սենթ Լուիս Բլյուզի» հետ ստուգողական խաղում:

Մարզական տարվա դափնեկիրները

Մրցաշրջան-2004-ն ավարտվում է եւ տարբեր լրատվամիջոցներ զանազան հարցումների միջոցով որոշում են տարվա լավագույն մարզիկներին: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ լրատվական գործակալության հարցման արդյունքներով 2004 թ. աշխարհի լավագույն մարզիկ է ճանաչվել Աթենքի օլիմպիական խաղերի վեցակի չեմպիոն, ամերիկացի լողորդ **Մայքլ Ֆելպսը**: Երկրորդ տեղը զբաղեցրել է «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցարշավորդ, գերմանացի **Միխայել Շումախերը**, որն այս տարի 7-րդ անգամ նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Լավագույն եռյակը եզրափակել է շվեյցարացի թենիսիստ **Ռոջեր Ֆեդերերը**: Աշխարհի 10 լավագույն մարզիկների շարքում տեղ են զբաղեցրել նաեւ ամերիկացի հեծանվորդ Լենս Արմսթրոնգը, մարոկացի թեթեւատլետ Հիշամ էլ Գերուժը, բրազիլացի ֆուտբոլիստ Ռոնալդինյոն, գոլֆիստ Վիջայ Սինգխը (Ֆիջի), ուկրաինացի ֆուտբոլիստ Անդրեյ Շեւչենկոն, անգլիացի թեթեւատլետ Կելի Հոլմսը եւ ավստրալացի լողորդ Իեն Տորպը:

«Սանթոսը» Բրազիլիայի չեմպիոն

Վերջին 3 մրցաշրջանների ընթացքում «Սանթոսը» 2-րդ անգամ է նվաճում Բրազիլիայի չեմպիոնի տիտղոսը: Ավարտական տուրում երկրի հավաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ Վանդերլեյ Լուքսեմբուրգոյի սաները 2-1 հաշվով պարտության մատնեցին «Վասկո դա Գամային»: «Սանթոսը» վաստակեց 89 միավոր: Թիմն աչքի ընկավ գրոհների արդյունավետությամբ՝ մրցակցի դարպասը խփելով 103 գնդակ: Երկրորդ տեղը գրավեց «Ատլետիկո Պարանաենսեն», 3-րդը «Սան Պաուլուն» էր: Երկրի անցյալ տարվա չեմպիոն «Կռուզեյրոն» չափազանց անհաջող հանդես եկավ՝ գրավելով միայն 13-րդ տեղը:

«Լիվերպուլը» հետաքրքրվում է Մորյենտեսով

Անգլիական «Լիվերպուլը» Մադրիդի «Ռեալին» 3,5 մլն ֆունտ ստեռլինգ է առաջարկել իսպանացիների հարձակվող Ֆեռնանդո Մորյենտեսի համար: Վերջինիս գործակալը տեղեկացրել է, որ ֆուտբոլիստը մտադիր չէ այլեւս թիմի պահեստայինների նստարանին նստելու: Իր հերթին Մորյենտեսը նշել է, որ ցանկացած ֆուտբոլիստի համար մեծ պատիվ է «Լիվերպուլում» խաղալը, այն էլ Ռաֆայել Բենիտեսի գլխավորությամբ:

Գլխավոր մրցանակը Սերգեյ Մովսիսյանին

Վարշավայում անցկացված արագ շախմատի մրցաշարում հիանալի հանդես եկավ Սլովակիայում բնակվող հայազգի գրոսմայստեր Սերգեյ Մովսիսյանը՝ նվաճելով գլխավոր մրցանակը: Մրցաշարը, որին մասնակցեց մոտ 300 շախմատիստ, բազմափուլ էր: Նախ մասնակիցներն առաջին օրն անցկացրին 8 տուրից բաղկացած արագ շախմատի մրցաշար, որի արդյունքներով 16 ուժեղագույնները պետք է շարունակեին պայքարը հաջորդ փուլում: Սերգեյ Մովսիսյանը 8 հնարավորից վաստակեց 6,5 միավոր եւ իրավունք ստացավ պայքարելու գլխավոր մրցանակի համար: Առաջին հինգ տուրերում նա միայն հաղթանակներ տոնեց՝ հաջորդաբար պարտության մատնելով Կժիշտոֆ Ռոգալսկուն, Թոմաշ Լեմանչուկին, Ալեքսանդր Ֆիլիպենկոյին, Զբիգնեւ Յասնիկովսկուն եւ Սերգեյ Զիգալկոյին: Ավարտական 3 տուրերում հայ շախմատիստը խաղաղ դաշն կնքեց Վլադիմիր Սերգեեւի, Չաբա Բալոգի եւ Օլեգ Կրիվոնոսովի հետ:

Երկրորդ փուլում 16 ուժեղագույնները բաժանվել էին 4 խմբի, որոնց հաղթողները պայքարը շարունակելու էին կիսաեզրափակիչում: Մովսիսյանն ընդգրկված էր 4-րդ խմբում, որտեղ եւս հիանալի հանդես եկավ՝ գրավելով առաջին տեղը: Հայ գրոսմայստերը 1,5-0,5 հաշվով հաղթեց Կիրիլ Գեորգիեւին եւ Ասյուարս Կոնգուեստին, ոչ-ոքի (1-1) ավարտեց հանդիպումը Կլաուդիուշ Ուրբանի հետ: Ընդ որում, վերջինիս հետ երկրորդ պարտիայում Մովսիսյանը մրցաշարում իր առաջին եւ միակ պարտությունը կրեց:

Կիսաեզրափակիչում Մովսիսյանի մրցակիցը լեհ Ռադոսլավ Վոյտաչեկն էր: 2 պարտիաներն էլ ավարտվեցին հայ շախմատիստի օգտին: Եզրափակիչում Մովսիսյանը մրցեց Բարտոշ Սոսկոյի հետ, որը նախորդ փուլում լրացուցիչ մրցախաղում պարտության էր մատնել Պավել Ցարագին (2-1): Առաջին պարտիան շահելով, 2-րդում Մովսիսյանը հասավ ոչ-ոքի արդյունքի եւ արժանիորեն արժանացավ գլխավոր մրցանակին: 3-րդ տեղի համար մրցապայքարում Վոյտաչեկը 2-0 հաշվով հաղթեց Ցարագին:

Մրցաշարի հաղթողը Չինաստանի հավաքականն է

Ավարտվեց Տիգրան Պետրոսյանի ծննդյան 75-ամյակին նվիրված շախմատի ինտերնետային մրցաշարը 4 հավաքականների մասնակցությամբ: Ցավոք, Հայաստանի հավաքականը սպասվածից թույլ հանդես եկավ եւ եզրափակեց մրցաշարային աղյուսակը: Մեր շախմատիստներին 6 մրցախաղերից եւ ոչ մեկում չհաջողվեց հաղթանակ տոնել: Ավարտական տուրում էլ հայ շախմատիստները 1,5-2,5 հաշվով զիջեցին ֆրանսիացիներին: Մեր թիմից հաղթեց միայն Մինասյանը՝ պարտության մատնելով Նատաֆին: Առաջին խաղասեղանի վրա Առոնյանի եւ Լոթյեի մրցախաղն ավարտվեց ոչ-ոքի: Լպուտյանն ու Սարգսյանը զիջեցին համապատասխանաբար Ֆրեզինետին եւ Բաուերին:

Չինաստան-Ռուսաստան մրցախաղն ավարտվեց ոչ-ոքի: Ռուսներից հաղթանակ տարավ Սվիդլերը՝ պարտության մատնելով Բու Քսյանգժիին, իսկ չին շախմատիստներից Վանգը հաղթեց Զվյագինցեւին: Նի Հուա-Դրեեւ, Խալիֆմանժանգ Ժոնգ պարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի: Այսպիսով, մրցաշարի հաղթող դարձավ Չինաստանի հավաքականը, որը վաստակեց 14 միավոր: Ֆրանսիայի եւ Ռուսաստանի ընտրանիները վաստակեցին 13-ական միավոր: Լրացուցիչ ցուցանիշներով 2-րդ տեղը գրավեցին ֆրանսիացիները: Հայ շախմատիստները 8 միավորով եզրափակեցին աղյուսակը: Մրցանակային 55 հազար դոլար ընդհանուր հիմնադրամը բաժանվեց մասնակիցների միջեւ: Չինաստանի հավաքականին կտրվի 20 հազար դոլար, ֆրանսիացիներին՝ 15, ռուսներին՝ 12, հայերին՝ 8:

Մանուչարյանը վիրահատվել է

Ինչպես տեղեկացրել էինք, Հայաստանի այս տարվա լավագույն ֆուտբոլիստ Էդգար Մանուչարյանն «Այաքսի» կազմում «Բարսելոնի» հետ ընկերական մրցախաղում ոտքի ծանր վնասվածք էր ստացել: Օրերս նա վիրահատվել է Ամստերդամի հիվանդանոցներից մեկում: Վիրահատությունը հաջող է անցել եւ այժմ պատանի ֆուտբոլիստը գտնվում է բժիշկների հսկողության տակ: Վերջիններս հույս են հայտնել, որ մեկ ամսում Էդգարը կպատրաստվի եւ կշարունակի մարզումները:

Անդրեյ Մովսիսյանը տրանսֆերի է հանվել

Ռուսաստանի պրեմիեր-լիգայի «Մոսկվա» թիմում հանդես եկող Անդրեյ Մովսիսյանին ակումբի ղեկավարությունը տրանսֆերի է հանել: Մրցաշրջան-2004-ը հաջող չէր Հայաստանի հավաքականի հարձակվողի համար, որը հազվադեպ էր տեղ գտնում թիմի հիմնական կազմում: Մովսիսյանը նշել է, որ մինչեւ նոր թիմ գտնելը, մարզավիճակը պահպանելու նպատակով կշարունակի մարզումները «Մոսկվայի» փոխարինողների կազմում:

Յուրի Ջորկաեֆը հեռացավ «Բլեքբյոռնից»

Ֆուտբոլի աշխարհի եւ Եվրոպայի չեմպիոն Յուրի Ջորկաեֆը լքեց անգլիական «Բլեքբյոռն» ակումբը: Թիմի հետ նրա պայմանագրի ժամկետը լրանում է այս տարվա դեկտեմբերի 31-ին եւ ակումբի ղեկավարությունը նրան տեղեկացրել է, որ այն չի երկարաձգվելու: Բացառված չէ, որ վետերան ֆուտբոլիստն իր ելույթները շարունակի անգլիական 3-րդ լիգայի սիրողական թիմերից մեկում:

Բատիստուտան հրաժարվել է «Բարսելոնի» հրավերից

Ընթացիկ մրցաշրջանում «Բարսելոնը» հայտնվել է անմխիթար վիճակում: Թիմի մի շարք առաջատար ֆուտբոլիստներ վնասվածքի պատճառով չեն մասնակցում խաղերին: Ուստի թիմի ղեկավարությունը շտապ կարգով հարձակվողներ է փնտրում: «Բարսելոնն» առաջարկել էր արգենտինացի Գաբրիել Բատիստուտային կես տարով վարձավճարով տեղափոխվել Իսպանիա, սակայն 35-ամյա ֆուտբոլիստը հրաժարվել է: Վերջինս նշել է, որ եթե մի երկու տարի առաջ իրեն թիմ հրավիրեին, կընդուներ առաջարկը: Իսկ այժմ ինքը գոհ է Քաթարում իր ներկա վիճակից եւ չի պատրաստվում այլ թիմ տեղափոխվել:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENTEL
ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

«Արմենտելը» հայտարարում է միջազգային բաց մրցույթ շարժական կապի եւ հեռախոսային քարտերի մատակարարման համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես տեղական այնպես էլ արտասահմանյան կազմակերպությունները կամ նրանց ներկայացուցչությունները: Տեղական կազմակերպությունները, որոնք ցանկանում են մասնակցել մրցույթին՝ պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում եւ ունենան համապատասխան լիցենզիա:

Մրցույթի առաջարկները կգնահատվեն մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Հանձնաժողովը որոշումներ կընդունի ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Հաղթողին որոշելու կարգը (գնահատման չափանիշները) մանրամասն նկարագրված է կանոնակարգում՝ մրցույթի հրավերում:

Առաջարկի հետ մասնակիցները պետք է ներկայացնեն բանկի կողմից թողարկված երաշխավորագիր (մասնակցության համար): Մասնակցության երաշխավորագրի մանրամասները նշված են մրցույթի հրավերի համապատասխան կետում:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ մրցութային լոտի մանրամասն նկարագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով.

«Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ, Ահարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ՝ 374 1 28-70-66:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 2005 թ..-ի հունվարի 27-ի ժամը 12:00-ն:

Մրցույթի հայտերի բացման հատուկ նիստը տեղի կունենա 2005 թ.-ի հունվարի 31-ին, ժամը 14:00-ին, իսկ մրցույթի հայտերն ամփոփելու նիստը՝ 2005 թ.-ի փետրվարի 8-ին, ժամը 15:00-ին:

«Արմենտել» ՓԲԸ Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է մրցույթ ՀՀ զինված ուժերին նվիրված մեկ ոսկե եւ մեկ արծաթե հուշադրամների դիզայնի ընտրության համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները:

Հուշադրամների դիզայնի նկատմամբ հիմնական պահանջներն են՝

տրամագիծը

Ոսկե հուշադրամների համար - 22,0 մմ

Արծաթե հուշադրամների համար - 38,0 մմ

հուշադրամի վրա պետք է լինի

«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ» գրառումը,

Թողարկման տարեթիվը՝ «2005»

Անվանական արժեքը՝ «10000 դրամ» ոսկե հուշադրամի եւ «100 դրամ»՝ արծաթե հուշադրամի համար

- ՀՀ Զինված ուժերի խորհրդանիշի պատկերը
- Գրառումները կարող են լինել հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով:

Մրցութային առաջարկությունները ներկայացվում են յուրաքանչյուր հուշադրամի երկու երեսների ուրվագծերի տեսքով, A4 չափսի թղթի վրա երկու տարբերակներով (երկու չափով)՝ ոսկե հուշադրամի համար 22,0 մմ եւ 100,0 մմ տրամագծով, իսկ արծաթե հուշադրամի համար՝ 38,0 մմ եւ 100,0 մմ: Նույն թղթի վրա նշվում է հեղինակի կոդը՝ տառերի կամ թվերի որեւէ կապակցություն, առանց նշելու անունը եւ ազգանունը: Հեղինակի անունը, ազգանունը, հասցեն, հեռախոսի համարը եւ կոդը նշվում են առանձին թղթի վրա, որը փակ ծրարով կցվում է հուշադրամի ուրվագծերին: Հուշադրամի ուրվագծերը եւ նշված փակ ծրարը ներկայացվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ մեկ ընդհանուր փակ ծրարով, որի վրա նշվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հասցեն, «Հուշադրամի դիզայնի ընտրության մրցութային հանձնաժողովին» եւ «Չբացել մինչեւ 2005թ. փետրվարի 10-ը, ժ. 12:00 » գրառումները:

Մրցութային ընտրությունը կատարվում է յուրաքանչյուր հուշադրամի համար առանձին եւ հնարավոր է, որ լավագույն ճանաչված հուշադրամների ուրվագծերը կատարված լինեն տարբեր հեղինակների կողմից: Լավագույն ճանաչված յուրաքանչյուր հուշադրամի ուրվագծերի (դիմերես եւ դարձերես) համար սահմանվում է մրցանակային գումար 100000 դրամ, ինչպես նաեւ նույն թողարկման մեկ հուշադրամ:

Մրցութային առաջարկությունները ընդունվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում, Վազգեն Սարգսյանի 6 հասցեով, մինչեւ 2005 թ. փետրվարի 10-ը, ժամը 12:00:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 56-16-55 հեռախոսահամարով:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 23.12.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	483.83	479.00	488.70
EUR	1	ԵՎՐՈ	647.56	643.70	651.40
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.38	16.30	18.40

ՀՀ Կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը ներկայացնում է տեղեկատվություն մասնավորեցման մասին

Մրցույթ

N	Անվանում	Հասցե	Գործունեության տեսակը	Գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)	Նվազագույն գինը (հազ. դրամ)	Մրցույթի անցկացման օրը
1	«Գլխամասային կոմունսեն» ՊՓԲԸ գույքի կազմից առանձնացված «Վաղարշապատ» հյուրանոց	Արմավիրի մարզ, ք.Էջմիածին, Կիրովի փող.	Հյուրանոցային ծառայություններ	56 852	10 000	05.01.2005թ.
2	Հրազդանի կինոցանցի «Հրազդան» կինոթատրոնի գույք	Կոտայքի մարզ, ք. Հրազդան, Սպանդարյան փող.	Ժամանցի կազմակերպում	3941	985	11.01.2005թ.
3	Հրազդանի կինոցանցի «Բարեկամություն» կինոթատրոնի գույք	Կոտայքի մարզ, ք.Հրազդան, Միկրոշրջան	Ժամանցի կազմակերպում	8484	2121	11.01.2005թ.
4	«Արմավիրի նավթամթերք» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, Սայաթ-Նովա 1	Նավթամթերքի առեւտուր	143 625	35 906	14.01.2005թ.
5	«Ամասիայի գյուղատնտեսական ուսումնական բազա» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, գ. Ամասիա	Գյուղատնտ. ուսումնափորձնական աշխատանքների իրականացում	1088	272	14.01.2005թ.
6	«Ամասիայի հյուրանոց» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, գ. Ամասիա	Հյուրանոցային ծառայություններ	2658	665	14.01.2005թ.
7	«Դիլիջանի բեռնաուղեւորատար ավտոտրանսպորտային» ՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, Գետափնյա 3	Բեռների և ուղեւորների փոխադրում	86 796	43 398	25.01.2005թ.
8	«Սասնաշենի հաստոցաշինական գործարան» ՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ, գ. Ն. Սասնաշեն	Արտադրատեխնիկական նշանակության արտադրանք	80504 (պետ. բաժնեմասը՝ 64403 - 80%)	16101	01.02.2005թ.
9	«Թալինի տպարան» ՓԲԸ	Արագածոտնի մ., ք. Թալին	Թերթերի, ամսագրերի և պարբերականների հրատարակում	498	498	08.02.2005թ.
10	«Վանաձորի բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Լոռվա խճ. 9	Ավտոտրանսպորտային բեռների տեղափոխում	22 915	5729	15.02.2005թ.

Լուծարվող ընկերությունների գույքի աճուրդ (հոլանդական)

N	Անվանում	Հասցե	Գույքի տեսակը	Շենքերի մակերեսը (ք.մ.)	Աճուրդի անցկացման օրը
1	«Գյումրիի էլեկտրոն» ՊՁ-ի գույք	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Գործարանային 5	Հիմնական միջոցներ - 37 անվանում	-	12.01.2005թ.

Ուղղակի վաճառք

N	Անվանում	Հասցե	Զբաղեցրած մակերեսը (ք/մ)	Գույքի մեկնարկային գինը (հազ. դրամ)	Պայմաններ	Հայտերի ընդունման վերջնաժամկետ
1	«Արմավիրի Նավթամթերք» ՓԲԸ-ի N2 լցավորման կայան	Արմավիրի մարզ, գ.Մարգարա	139,7	544	Սահմանված են ՀՀ կառավարության 2004թ. հունիսի 10-ի N 1334-Ն որոշմամբ	Հրապարակումից մեկ ամսվա ընթացքում

Առավել մանրամասն տեղեկությունների համար տես՝ «Ազգ» օրաթերթի 13.11.04թ. N 203, 16.11.04թ. N 204, 20.11.04թ. N 208, 23.11.04թ. N 209, 03.12.04թ. N 216, 07.12.04թ. N 219 և 16.12.04թ. N 227 համարները, կամ դիմել՝ «Աճուրդի կենտրոն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպություն՝ ք. Երեւան, Հր. Քոչարի 27, հեռ. (+3741) 276594, ֆաքս՝ (+3741) 276594: Էլ. փոստ: tender@privatization.am, URL: www.privatization.am:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 23.12.2004 Գինը՝ 100 դրամ